

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI
FETHİYE / SEYDİKEMER SEKTÖR SORUNLARI VE TALEPLERİ
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ
Mart 2021

İçindekiler

1. Fethiye Körfez Kirliliği Problemi
2. Turizm Sektöründe Aşılama Çalışması
3. Turizmde Fuarlara Katılım Ve Tanıtım Çalışmaları Hakkında
4. Tarım Arazilerinde Kaçak Yapılaşma Problemi
5. Zincir Marketlerin Konut Alanlarında Ruhsatlandırılmaması
6. İşten Çıkarma Yasağı İle Kısa Çalışma Ve Kıdem Tazminatına Etkisi
7. TOBB Öncülüğünde Ve Girişimi İle E-Ticaret Portalı Kurulması
8. Otopark Yönetmeliği Hakkında
9. Dayanıklı Tüketim Malları İle Kırtasiye Ürünlerinin Zincir Mağazalarda Satışının Yasaklanması
10. Kredi Desteklerinden Yararlanamayanlar İçin Sicil Affı
11. Destek Mekanizmalarının Artırılması, Vergilerin Ertelenmesi
12. KDV Alacaklarının Tahsil Edilememesi Ve SGK Giderleri İle KDV Alacaklarının Mahsup Edilmesi Önerisi
13. İşveren Üzerindeki İstihdam Yükünün Azaltılması ve İşçi Alacaklarında Uygulanan Zaman Aşımı Süresinin İndirilmesi
14. Oda ve Borsalara Kredi-Kefalet Sistemi Kazandırılması
15. Turizm Sektöründe Alacak Sigortası Uygulanması
16. Yiyecek-İçecek Sektöründe Kira Desteği Kapsamının Genişletilmesi
17. Kamp Faaliyetlerinin Denetlenmesi
18. Villa Ve Daire Kiralama
19. D2 Yetki Belgesi Sahiplerinden MTV Alınmaması
20. Ulaştırma Sektöründe MTV Ve ÖTV İndirimine Gidilmesi
21. Katı Atık, İşgaliye Ve İlan Ve Reklam Bedelleri
22. İnşaat Sektöründe Yönetmeliklerdeki Ve Uygulamadaki Sorunlar
23. Üreticiler İçin Karma OSB Kurulması

24. Havuz Poliçelerinde Komisyon Oranının Artırılması
25. Yetkili Olmayan Kişilere Ekran Paylaşımı Yapılmaması
26. Gsm Operatörleri/Telefon Bayiiilerinin Poliçe Kesmesinin Engellenmesi
27. Banka Ve Finans Kuruluşlarının Sigortayı Zorunlu Tutmaları
28. Sigorta Bilgi Merkezi (Sbm) Karşılaştırmalı Fiyat Sisteminden Vazgeçmesi
29. Zincir Mağazalarda Yöresel Ürün Satışıyla İlgili Düzenleme
30. Özel Güvenlik Kurumları KDV Oranları / Özel Güvenlik Kurumlarına Giden 20 Yaş Altı Öğrencilerin Eğitime Devam Etmesi
31. Apart İşletmelerinde KDV Oranı
32. Eğitim Sektörünün Destek Talepleri
33. Yat Çekme Yeri Problemi Ve Karaot Projesi
34. Fethiye Şehiriçi/ Merkezdeki Trafik Sıkışıklığı Ve Otopark Yetersizliği
35. Toplu Taşıma Ücretleri Ve Muğla Kent Kart Dolum Yerleri
36. Ölüdeniz Bölgesinde Çöp Ve Wc Sorunu
37. Duraklarda Düzenleme Yapılması
38. Ulaştırma Kooperatifleri İşlemleri İçin İlçe Birimlerine Yetki Verilmesi
39. Yapı Denetim Havuzlarının İlçeler Bazında Oluşturulması
40. Kentsel Dönüşüm Kredisi ve Kira Destekleri
41. Su Tespit Onayı
42. Su Ürünlerinde KDV'nin Kaldırılması Ya da %1'e Düşürülmesi
43. Çiğ Süt Fiyatları
44. Tarımsal Teşviklerin Üretim Bazlı Yapılması
45. Pasapaturun Minibüs Güzergahlarına Dahil Edilmesi
46. 97. Sokakta Çevre Düzenlemesi Yapılması
47. Merkez Cami Arkasındaki Durakta Çalışma Yapılması

FETHİYE KÖRFEZ KİRLİLİĞİ PROBLEMİ

Mükemmel bir doğal ve arkeolojik güzelliğinin yanında zengin bir flora ve fauna yapısı ve muazzam sualtı biyoçeşitliliğine sahip olan Fethiye Körfezi'ndeki kirlilik problemi, kıyı ve denizel alanlardaki ekosistemi yok etme tehlikesi yaratarak, bölgede bu ekseninde, tam da bölgenin bakırlığı sayesinde oluşmuş deniz turizmini de olumsuz yönde etkileyecek ve doğal güzelliklerin ve arkeolojik değerlerin gelecek nesillere aktarılmasını engelleyecek gündemdeki en önemli problem haline gelmiştir.

Fethiye Körfezi, doğal dengenin direkt ve dolaylı etmenlerin etkisi ile bozulması sorunu ile karşı karşıya kalmış, körfez suları kendini yenileyemez hale gelmiştir. Körfez kirliliği, özellikle **yaz aylarıyla beraber artan sıcaklık ile yaşanan alg patlaması** ve öte yandan denizde kirlilik yaratan farklı alanlardaki birçok etmene bağlı olarak, Muğla'nın ve bölgenin turizm geleceği ve yöre halkının sağlığı için büyük risk oluşturmaktadır. Hali hazırda 2019 yılında Fethiye Körfez Kirliliği zirve noktasına ulaşmış olup; şehir merkezi, Karagözler Yarımadası ve Çalış Plajı gibi önemli noktalar **Halk Sağlığı Genel Müdürlüğüne denize girilmesi kirlilik açısından çok tehlikeli alan olarak belirlenmiştir.**

Bu kirliliğe çözüm bulunabilmesi adına, yerel yöneticiler ve kamu kurumları başta olmak üzere, Fethiye'nin gelişmesi ve kalkınmasında büyük rol oynayan STKlar ve dernekler birleşerek ilgili bakanlıklara ve üst düzey yetkililere bu konu defalarca kez intikal ettirilmesine rağmen çabalar yetersiz kalmaktadır. Ne yazık ki, Fethiye Körfezi'ndeki kirlilik sorunu, çözülmesi aciliyet arz eden ve ilgili tüm tarafların ivedilikle mutlak müdahale etmesi gereken ve sürdürülebilir çözüm ihtiyacı bulunan bir sorun olarak ciddi boyutlara ulaşmış vaziyettedir.

Çözüm Önerisi

Fethiye Körfezinde yapılması planlanan yeni marina, marinet, iskelet vb. oluşumlarda ilk etapta düşünülmesi gereken husus hali hazırda mevcutta yaşanan körfez kirliliği problemi olmalıdır. Yeni limanların, iskelelerin yapılması ile körfezin kirlilik oranı artacağı gibi, karada arka planda da mevcut alanların darlığı sebebiyle hizmet yerinin sağlanamayacağı problemi asla göz ardı edilmemelidir. Tek başına Rodos feribotunun bile trafiği kilitlediği bir durumda, hali hazırdaki tekne kapasitesinin aşılması gerekmektedir.

Bunun yerine, mevcut yat kapasitesi yerlerinin rehabilite edilmesi, çekek yerinin muhakkak taşınması, ekonomik yat bağlama yerleri yapılması, mevcuttaki arıtma tesisinin iyileştirilmesi ve yazın artan nüfusa göre kapasitesinin tekrar güncellenerek planlanması, körfez için dip çalışması yapılmasının gerekliliği gibi analizler birçok kez çeşitli stklar, dernekler, Odamız, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından gözler önüne serilmiştir. Hatta Fethiye Körfez kirliliğinin Kızılada'ya kadar ulaşmış olduğu göz önüne alınarak, mevcuttaki Göcek koylarının da bu çalışmaların içine dahil edilmesi gerekmektedir.

Fethiye körfezi için atılacak her adımda dikkatli ve hassas olunması gerekmekte; yapılacak yeni plan ve projeler olsa bile son teknoloji ve doğaya saygılı sistemler kullanılmasının ehemmiyeti unutulmamalıdır. Zira 2008'de ODTÜ Deniz Bilimleri tarafından çıkarılan, yat kapasitesinin belirlenmesine yönelik hazırlanan ve hala referans olarak kullanılan fizibilite raporunun üzerinden 11 sene geçmiş ve körfezde çok fazla şey değişmiştir. O zamanlarda söz konusu dahi olmayan körfez kirliliği, şu an Fethiye'nin en büyük problemi haline gelmiştir ve bir an önce çözüme ulaştırılması beklenmektedir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

TURİZM SEKTÖRÜNDE AŞILAMA ÇALIŞMASI

2019 yılı sonunda başlayan ve tüm dünyaya yayılan Covid-19 salgını ülkemizde de etkilerini en ağır şekilde göstermektedir. 2020 yaz turizm sezonunda birçok işletme kısıtlamalar kapsamında kapalı kalmış daha sonraki açıklamalar ile turizm işletmeleri kısa bir süre de olsa faaliyetlerini sürdürebilmişlerdir.

Uluslararası tedbirler kapsamında sınır geçişlerinin uzun dönem kısıtlandığı bu dönemde yerli misafirler turizm işletmelerine nefes aldirmiştir. Küresel boyutta yaşanan gelişmeler neticesinde gerekli tedbirleri alan ülkeler **güvenli koridorda** yer almış ve sınır geçişlerine müsaade edilmiştir. Daha sonrasında ülkemizde ve dünyada yaşanan vaka sayılarındaki değişim ülkemizin güvenli koridordan erken çıkması ile sonuçlanmıştır.

Çözüm Önerisi

2020 yılı turizm sezonunda yaşanan benzer senaryoların 2021 turizm sezonunda da yaşanmaması adına Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Sağlık Bakanımızın açıklamış olduğu şekilde başlanan **aşılama çalışmalarında** turizm sektörüne öncelik verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Özellikle yurt dışından gelecek olan misafirlerimiz için; pazar ülkelerin belirledikleri sınır geçişlerinin sağlanması amacı ile **güvenli koridorda yer almak** adına, turizm sektörünün aşılması, çok önemli bir unsur teşkil etmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığımızın açıklaması ile turizm personellerinin aşılması için kayıtlar alınmaya başlamıştır. Açıklamada **yerel işletme belgeli olan ya da güvenli turizm sertifikası alma zorunluluğu bulunmayan işletmeler kapsama alınmamıştır**. Yeme-içme tesislerinde bakanlık belgesi olmayan işletmeler büyük çoğunluğu oluşturmakta ve misafirlerin büyük çoğunluğunu bu işletmeler ağırlamaktadır. Diğer yandan yerli/ yabancı misafirler pandemi nedeniyle kalabalıktan kaçınmak için konaklamada da küçük işletmelere (pansiyon, butik otel vb.) yönelmektedirler.

Bu kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığımızın desteği ile Sağlık Bakanlığımızca yürütülecek **aşılama faaliyetlerine turizm sektörünün tamamının dahil edilmesi** zaruridir.

İlgili Kurum

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Muğla Valiliği

TURİZMDE FUARLARA KATILIM VE TANITIM ÇALIŞMALARI HAKKINDA

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı(TGA), 15 Temmuz 2019 tarihinde kurulmuş olup, Türkiye'nin iç ve dış turizm pazarında bir marka ve cazibe merkezi haline gelmesi, somut ve somut olmayan doğal, kültürel, biyolojik ve insan ürünü mirasların keşfedilmesi, geliştirilmesi ve tanıtılması, kısa, orta ve uzun vadeli iletişim/pazarlama çalışmalarıyla Türkiye turizm kapasitesi ve turizm yatırımlarının ülke ekonomisindeki payı ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Çözüm Önerisi

2020 itibariyle yurt dışı fuarlarının tüm organizasyonel faaliyetlerinin Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı(TGA) tarafından yürütüleceği bildirilmiştir.

Bu kapsamda fuar katılımlarında;

- Odamız gibi kar amacı gütmeyen kuruluşlar için başvuru ve katılım sürecinde kolaylık sağlanması,
  - Turizm Katkı Payını ödeyen işletmelere Fuar katkı payı ödemelerinin alınmaması ya da indirim sağlanması,
  - Özellikle yurt dışı fuarlar için Odalardan görüş alınması,
- gibi hem Odamızı hem üyelerimizi ilgilendiren önemli hususlar hakkında yapılabilecek tüm çalışmalar büyük önem arz etmektedir.

Tanıtım stratejileri hususunda hazırlanmış olan bölgesel ya da sektörel çalışmalar ve/veya planlamalar var ise kurum/ kuruluşlar ile paylaşılması, turizm işletmelerine bilgi verilmesine yönelik seminer, webinar, toplantı vb. çalışmalar yapılması ile birlikte bu ve benzer bölgesel olarak oluşturulacak stratejilerde etkili olunması amacıyla turizm işletmeleri ile fikir alışverişine ağırlık verilmesi gerekmektedir.

Gelişen dijital pazarlama ortamı ile birlikte sosyal medya ve dijital ortamlarda yapılacak tanıtımlara ağırlık verilmesi ve yurt dışı pazarında daha etkili tanıtım yapılması talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TARIM ARAZİLERİNDE KAÇAK YAPILAŞMA PROBLEMİ

Özellikle son yıllarda büyük şehirlerden alınan göç ile birlikte **bölgemizde satın alınan tarım arazilerinde kaçak yapılaşma** sorununun gitgide daha da çok yaygınlaştığı gözlenmektedir. Pandemi ile birlikte tarım arazisi satın almalarının arttığı görülmekte fakat bu bölgelerde tarım yatırımından ziyade yapılaşma ve turizm sektörüne yönelik inşaat çalışmalarının yapıldığı bilinmektedir. Konu ile ilgili kamu kurumları ile işbirliği içerisinde bu duruma düzenleme getirilmeli ve kaçığın önüne geçilmelidir.

Bilindiği gibi bölgemizde turizmin yanı sıra tarım ve hayvancılık ile de uğraşılmaktadır. Fakat özellikle pandemi döneminde de bölgemize göçün artması ve haftalık-aylık kiralamaların çoğalması ile, kaçak yapılaşma sorunu artmaktadır. Mülk sahipleri **tarım ve hayvancılığı bırakmakta turizm vb. çeşitli yatırımlara yönelmektedirler**. Böylece bölgemizin verimli tarım arazileri, tarım yerine inşaat yapılan alanlar olarak değerlendirilmektedir.

Bu soruna en iyi örnek **Kayaköy** gösterilebilmektedir. Bölgemizin ÖÇK bölgesi olmasının yanı sıra geçtiğimiz yıllarda Cumhurbaşkanlığı kararı ile “**Kesin Korunacak Hassas Alan**” ilan edilen bölgemizin güzide tarım ve turizm destinasyonu olan Kayaköy ciddi bir kaçak yapılaşma sorunu ile karşı karşıyadır.

Kayaköy’de **koruma amaçlı imar planlarının bulunmamasından** dolayı hem çok sayıda ruhsatsız yapılaşmalar oluşmuş, hem de plansızlıktan dolayı yol, otopark, yeşil alan, cami, okul

alanları, sağlık alanları, resmi kurum alanları, içme suyu projeleri, arıtma tesisleri, enerji nakil hatları, ulaşım bağlantıları gibi teknik ve sosyal alt yapı yatırımları projelendirilememektedir

özüm Önerisi

Gün geçtikçe artan konut veya ticari amaçlı yapılan kaçak yapılar neredeyse 2-3 yılda bir gelen “İmar Barışı” olarak adlandırılan geçici kanun maddesi ile adeta bu kaçak yapılaşma teşvik edilmektedir. Bu sebeple kaçak yapılaşmaya **yerinde ve anında** zabıta ekiplerince müdahale edilmesi ve kaçığın yetkililerce anında durdurulması en büyük beklentilerimizdendir.

İlgili Kurum

evre ve Şehircilik Bakanlığı, Muğla Valiliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

ZİNCİR MARKETLERİN KONUT ALANLARINDA RUHSATLANDIRILMAMASI

İlçemizde sayıları 130’u aşkın olan zincir marketlerin sayıları her geçen gün artmaktadır. Maalesef söz konusu marketlerin hemen hepsi bir konut alanının zemin katında konuşlandığı gibi binanın inşaat alanı dışına taşma yapmakta, inşaat alanı dışında hukuka aykırı, kaçak yapılaşmalara neden olmaktadır. Bu kapsamda söz konusu zincir marketlerin kaçak yapılaşmasına müsaade edilmemesi ve konut alanları zemin katında açılmaması gerekmektedir.

Ülke genelinde faaliyet gösteren zincir mağazalar her geçen gün sayılarını arttırmakta, pazardaki paylarını genişletmektedirler. Ülke ticaretinin can damarı olan küçük işletme **tacir ve esnaflar** zincir market ve mağazalar karşısında **ayakta kalma çabası** sergilemektedirler.

Sektörel araştırma firmalarının raporlarına göre; 2010-2017 yılları arasında, şube sayısı en az 5 ve üzerinde olan **market zincirlerinin toplam mağaza sayısı yüzde 178 artış** kaydetmiştir. Ülke genelinde zincirlerin toplam market sayısı yüzde 285, yerel zincirlerin toplam market sayısı yüzde 77, mağazaları en az üç ve daha fazla coğrafî bölgeye yayılmış olan ulusal hiper ve süper market zincirlerinin toplam market sayısı ise yüzde 73 artış göstermiştir. Türkiye’de organize zincir tanımı içinde yer alan **toplam market sayısının 2024 sonunda yüzde 53 artışla 44 bine ulaşması** beklenmektedir.

Zincir mağazaların ürün yelpazesi her geçen gün genişlemekte **gıda, temizlik, elektronik, elektrik, şarküteri vb.** birçok farklı sektörü kapsamaktadır. Ülke genelinde sayıları yüz binleri aşan, emek ve sermayesini birleştirerek çalışan esnaflar ve tacirler sayıları giderek artan zincir ve süper marketler karşısında zor duruma düşmekte, kısıtlı finansal imkânlarıyla oluşturmaya çalıştıkları atılımları sonuçsuz kalmakta ve **işyerlerini kapatma noktasına gelmektedir.**

Gelişmiş ülkelerde küçük ve orta ölçekli işletmelerin korunduğu, desteklendiği ve gelişmesinin sağlandığı, ayrıca zincir ve süpermarketlerin ezici rekabetlerini önlemek bakımından **eşitli önlemler alındığı bilinmektedir.** Ülkemizde zincir marketlerin tercih edilmesinin temel sebeplerinden biri haksız rekabetin doğurduğu fiyat indirimidir. Zincir marketler, ürünleri üretici firmalardan **toptan alımlar ile düşük fiyata temin edebilmekte** küçük işletmeler ise bu fiyatlar ile yarışamamaktadırlar.

Şehir, köy, ticari alan, çarşı, konut alanı, mahalle araları fark etmeksizin her bölgede faaliyet göstermeye başlayan, kiraladıkları alanlarda yaptıkları **tadilatlar ve eklemeler ile kaldırım, bahçe vb. alanlara kaçak yapılar ile faaliyet gösteren** ve sayıları gittikçe artıran zincir

marketler mahalle bakkalı/ marketi kültürünü ve bu işyerlerinin ekonomilerini bitirme noktasına getirmiştir.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda tüm bu hususlar değerlendirilerek, zincir marketler ve mağazaların konut alanlarında iş yeri ruhsatı almamaları ayrıca iş yeri ruhsatı alabilecekse de kaldırım, bahçe vb. alanlara taşma yapmamaları noktasında çalışma yapılmalıdır.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Fethiye Belediyesi

İŞTEN ÇIKARMA YASAĞI İLE KISA ÇALIŞMA UYGULAMASI VE KIDEM TAZMİNATINA ETKİSİ

Koronavirüs salgını sebebiyle işten çıkarmaları yasaklayan, aynı zamanda işverenin işçiyi ücretsiz izne çıkarması durumunda işçiye ödeme yapılmasını öngören düzenleme işçilerin kendi durumları ile ilgili güvensizlik ve belirsizlik durumlarını bertaraf ederek, işsizliği azaltsa da, bu yaptırımın bazı sektörler için de bazı ekonomik riskler ve sorunlar taşıdığına altı çizilmek durumundadır. Özellikle **inşaat sektöründe** faaliyet gösteren firmalar, inşaat faaliyetlerinin devamı esnasında **birçok meslek dalına ait (sıvacı, kalıpcı, duvarcı, vb.) çalışanları ilgili iş süresince (10-15 gün gibi) belirli süre ile çalıştırmakta**; bu süre içinde çalışmanı işe alıp sigortasını yapmakta ve iş bitimi itibarıyla de bu işçilerin çıkışlarını yapmaktadır.

Ancak, inşaat sektöründe faaliyet gösteren üye firmalarımız, 10-15 gün süreyle çalıştırdığı işçiyi, 7244 sayılı Kanun uyarınca işten çıkarmamak ve çalıştırmadığı işçiye para ödemek, sigortasını yaptırmak durumunda kalmışlardır. Nitekim bir sıvacı 15 gün bir inşaatta, diğer 10 gün başka bir inşaatta çalışmakta ve çalıştığı her müteahhit sigortasını yapmaktadır. Bu noktada başka bir müteahhitte çalışmaya başlayan sıvacının bir önceki iş yaptığı işverenle bağlantısı işbu Kanun nedeni ile kesilememektedir. Bu durum da pandemi dolayısıyla hali hazırda faaliyetleri sektöre uğramış, inşaat sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizi etkilemekte ve çıkmaza sokmaktadır.

Öte yandan, pandemi döneminde çalışmayan ve kısa çalışma ödeneği alan personelin, çalışmadığı bu dönemin kıdem tazminatı hesabına dahil edilmesi noktasında da sorunlar yaşanmakta ve üyelerimiz tarafından bu husus mağduriyet olarak dile getirilmektedir.

Çözüm Önerisi

Bu çerçevede hem inşaat sektörü özelinde yaşanan zorluklar nedeniyle hem de tüm işletmeleri ilgilendiren kıdem süresinin devam etmesi sorunu nedeniyle kademeli normalleşme kapsamında işten çıkarma yasağına ivedilikle son verilmesi, herhangi bir uzatma işlemi yapılmaması ve kısa çalışma süresinin kıdem tazminatı hesabına dahil edilmemesi en büyük beklentilerimizdendir.

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TOBB ÖNCÜLÜĞÜNDE VE GİRİŞİMİ İLE E-TİCARET PORTALI KURULMASI

İlk defa 1996 yılında hayatımıza giren e-ticaret günümüze kadar değişerek, gelişerek gelmiş ve günümüzde herkes tarafından vazgeçilmez bir alışveriş yöntemi haline gelmiştir.

1996 yılında hayatımıza giren e-ticaret sayesinde alışveriş anlayışı çağ atlamıştır. Değişen ve sürekli gelişen teknoloji anlayışı ile e-ticaret günümüzün en etkili satış yöntemlerinden biri haline gelmiştir. E-ticaret yöntemi, işletmelerin mevcut satış kanallarının yanında sunmuş olduğu sayısız avantaj sayesinde en çok tercih edilen yöntem haline gelmiştir. E-ticaretin alışverişe yönelik sunduğu avantajların yanı sıra işletmelerin sanal dünyada da aktif olarak var olmasını sağlamış ve onlara dijital dünya ile tanıştırmıştır. Bugün bakıldığında en küçük işletmeler bile e-ticaret yöntemi ile tüm dünyaya açılma fırsatını bulabilmektedir.

Böylece e-ticaret satış ortamı alıcılar ile satıcıları buluşturan ve normal mağaza fonksiyonları gibi işleyişi olan bir alışveriş yöntemi haline gelmiştir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de e-ticaret anlayışı en küçük işletmelere bile nüfus etmiş ve pazarda yer sahibi olmalarını sağlamıştır. Kendi online mağazasını kurmak isteyenler veya internet üzerinde kendi işini büyütmek isteyenler için en önemli araç olan e ticaret siteleri günümüzün popüler iş kurma modellerinden biri olmuştur.

Ancak maalesef e-ticaret sistemine kayıt olarak bu satış kanalı ile çalışma yapmak isteyenlerin önlerine başta **yüksek komisyon oranları** olmak üzere çeşitli engeller çıkmakta ve bu şekilde çalışmaları engellenmektedir.

Çözüm Önerisi

Son dönemde pandemi ile beraber daha çok artış gösteren dijital alışveriş sistemine daha çok üyemizin dahil olması onlara çok büyük avantajlar sağlayacaktır. Ancak yüksek komisyon oranları nedeni ile üyelerimizin e-ticaret sitelerine adım atamamalarına karşın, **Birliğimizin önderliğinde ve girişimi ile kurulacak ve sadece oda ve borsa mensuplarının ürünlerinin satışının yapılacağı bir e-ticaret portalı** hem üyelerimizin e-ticarete adım atmalarını kolaylaştıracak, hem de çok oda/borsa aidiyetlerini güçlendirecektir.

İlgili Kurum

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

OTOPARK YÖNETMELİĞİ HAKKINDA

Bölgemiz Özel Çevre Koruma (ÖÇK) bölgesi olduğu için uygulanan imar planı şartları ve diğer hususların uygulanabilirliği konusunda hali hazırda sorunlar yaşandığı gibi maalesef defalarca ertelenen “Otopark Yönetmeliği” nin de uygulanması mümkün görünmemektedir.

Mevcutta yürürlükte olan ve yapılan değişikliklerle müteaddit defalar uygulaması ertelenen **Otopark Yönetmeliği**'nin, mevcut imar planlı arsalarda uygulama sıkıntısı yaşanmasına neden olacaktır. Mevcut imar planlı arsalarda otopark yol ve yeşil alan olarak Ortak Kullanım Payı (OKP) alınmış ve 5m çekme sınırı içerisinde otopark işinin çözülememesi büyük sorunlara neden olmaktadır.

Diğer yandan uygulanmasında sorun yaşanan Otopark Yönetmeliği kapsamında Belediyelerden ruhsat alınması için yer arazide çözülemediği takdirde **otopark bedelinin %25'lik kısmı ödenmekte kalan %75lik kısım için Tapu Müdürlüğü tarafından şerh düşülmektedir.** Fakat hali hazırda bölgemiz **ÖÇK bölgesi olduğu için düşük yüzdeli imara izin verilmesi** ve imar planlı alanlarda yer bulunamaması sebebiyle gerekli olan otopark yeri çözülememekte ve

şerh tapu üzerinde kalmaya devam etmekte ve **yapı kayıt belgesi alınması, alım/ satım işlemleri vb. durumlarda** sıkıntılara neden olmaktadır.

Çözüm Önerisi

Bu sebeple önümüzdeki süreçte yürürlüğe girmesi planlanan yeni “Otopark Yönetmeliği”nin yeni imar planı geçecek alanlarda uygulamaya konulması ya da Yönetmeliğin il ve ilçe bazlı uygulanması gerekmektedir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI İLE KIRTASIYE ÜRÜNLERİNİN ZİNCİR MAĞAZALARDA SATIŞININ YASAKLANMASI

Gerek üye işletmelerimizden aldığımız geri bildirim, talep ve öneriler; gerekse meslek gruplarımız ile bizzat gerçekleştirdiğimiz istişare toplantılarında zincir mağazalar tarafından mevcutta satışı yapılan bazı ürün gruplarının bölgemizdeki perakendecilere olumsuz ekonomik etkisi, tarafımıza çok fazla kez dile getirilmektedir. COVID-19 pandemisi ile mücadele edilirken sektörün en önemli sorunlarından biri de zincir mağazalarda dayanıklı tüketim mallarının satışı olmaktadır. Genelge ile dükkanı kapatılan birçok esnaf bu süreçte gelir elde edemezken, zincir mağazaların açık olması ve e-ticaret yoluyla satışa devam edebiliyor olması, bölge esnafını zor duruma sokmaktadır.

Bilindiği üzere, perakende ticaretin rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması ve perakende işletmelerin dengeli şekilde büyümesi amacıyla bir dizi düzenlemeye gidilerek Ticaret Bakanlığı tarafından 18 Şubat 2021 tarihinde kanun teklifi taslağı hazırlanmıştır. Ticaret Bakanlığı'nın taslak düzenlemesine göre, elektronik ortamda satış ve 1500 metrekaleden büyük mağazalar hariç olmak üzere, zincir gıda **marketlerde tütün mamülü, mobilya, cep telefonu, elektronik eşya ve beyaz eşya** olmak üzere 5 ürün grubunun satılamayacağı bildirilmektedir.

Özellikle **kırtasiye** ürün gruplarının zincir marketler tarafından da satışının yapılması, hatta bu ürünlerle ilgili yapılan toplu satın alımları ve sürüm satışları göz önüne alınarak daha rahat koşullarda düzenleyebildikleri kampanyalar sayesinde daha büyük cirolar yapılmasıyla bölgemiz kırtasiye esnafının satış hasılatı açısından geride kaldıkları, ilgili üye işletmelerimiz tarafından çok kez ve farklı platformlarda dile getirilmektedir. Hali hazırda mevcutta yaşanan bu duruma bir de COVID-19 pandemisinin dramatik sonuçları eklenmiştir. Yaklaşık 1 yıldır kapalı olan okulların durumu dolayısıyla gerçekleştirilemeyen sezon satışları ve ilgili genelgeyle hafta sonları faaliyetlerine devam edemeyen perakende kırtasiyecileri büyük bir dar boğazın içine sokmakta; bu sektöre darbe vurmaktadır.

Çözüm Önerisi

Ticaret Bakanlığınca hazırlanan bu kanun taslağı kapsamına, zincir mağazalarda satışı yasaklanacak **5 ürün grubunun yanı sıra, perakende kırtasiyecilerin** satışlarına konu olan kırtasiye ürün gruplarının da dahil edilmesi, bu alanda faaliyet gösteren yerel işletmeleri bir nebze rahatlatılabilecektir.

İlgili Kurum

Fethiye / Seydikemer Sorunları ve Talepleri

KREDİ DESTEKLERİNDEN YARARLANAMAYANLAR İÇİN SİCİL AFFI

Covid-19 pandemisi etkisi altında geçen 2020 yılı ve yavaş yavaş normalleşme adımlarının atılmaya başlandığı 2021 yılındı işletmelerin faaliyetlerini “normal” kapasitelerine getirebilmelerine adına finansmana ihtiyaç duyulmaktadır.

İşletmelerin finansmana erişim anlamında ilk aldıkları kapı olan banka kredilerinde karşılaştıkları en önemli sorunların başında “Banka Sicil” sorunu gelmektedir. Bu sebeple işletmeler daha önce yaşamış oldukları finansal ödeme zorluklarının seviyesine bakılmaksızın “**sicili bozuk**” ilan edilmekte ve ihtiyaç duydukları nakde ulaşamamaktadırlar.

Çözüm Önerisi

Zorluklarla geçen pandemi dönemi sonrasında işletmelerin sorunlarını bir nebze olsun çözebilecek bir “**Sicil Affı**” uygulaması ile büyük bir finansa erişim engeli ortadan kaldırılacaktır.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

DESTEK MEKANİZMALARININ ARTIRILMASI, VERGİLERİN ERTELENMESİ

COVID-19 salgınının etkilerini en yoğun ve derinden yaşayan sektörlerin başında turizm, hizmet ve konaklama sektörleri gelmektedir. Faaliyet alanlarına bakıldığında ne yazık ki bu küresel virüs krizinin yıkıcı ekonomik etkilerine en çok maruz kalanlar da turizm sektöründe faaliyet gösteren üyelerimiz ve turizm sektörüne dolaylı hizmet sağlayan sektörler olmuştur. COVID-19 salgınının hem turizm gelirleri hem de tedarik zincirleri üzerindeki etkisinin bölge ekonomimizi ileriki dönemlerde telafisi zor bir duruma düşüreceği aşıkardır. Karşılaşılan zorluklar bu düzeyde iken, ödemelerin ve vergilerin ertelenmesi gibi bazı müdahaleler ile kredi destek paketleri gibi devlet tarafından sağlanan destekler, yaşanan sorunlara paralel yeterlilikte gözükmemektedir. Bu noktada, yılda ortalama 1.5 milyon yerli ve yabancı turist ağırlayan ilçemizde faaliyet gösteren turizmci üyelerimiz ve sektör paydaşları tarafından, işletmelerin desteklenmesine yönelik olarak Odamıza iletilen bazı talepler mevcuttur.

Çözüm Önerisi

Bu çerçevede, turizmde faaliyet gösteren üyelerimiz ve tedarik zincirinde de yer alan tüm paydaşlarımızın operasyonel ve finansal etkiyi azaltacak, daha geniş kapsamlı, büyük çaplı, bütüncül ekonomik önlem paketleri ve hibelerle desteklenmesi gerekmektedir. COVID-19 pandemisi dolayısıyla büyük yara alan ve en kırılgan sektörlerden olan turizm ve konaklama sektöründe SGK, Muhtasar ve KDV ödemelerinin faizsiz olarak bir yıl ertelenmesi muhakkak sağlanmalıdır. Hali hazırda mevcuttaki kredi desteklerinin faizsiz 2022 yılına kadar ertelenmesi gerekmektedir. Bunun yanında enerji, su, atık su, gaz maliyetlerinin azaltılması yönünde de bakanlık nezdinde çalışmalar yapılmalıdır. Bu süreçte teminatsız KGF ve Eximbank’tan garanti fonundan düşük faizli kredi imkanı verilmesi, ek olarak tur operatörlerine ayrıca destek sağlanmalıdır. ÖTV oranlarının düşürülmesi için çalışmalar yapılmalı ve turizm gelirleri, ihracat gelirleri olarak tanımlanmalıdır.

İlgili Kurum

İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

KDV ALACAKLARININ TAHSİL EDİLEMEMESİ VE SGK GİDERLERİ İLE KDV ALACAKLARININ MAHSUP EDİLMESİ ÖNERİSİ

İnşaat ve ihracat sektöründe KDV iadelerinde sorunlar yaşanmakta ve iadelerin alınması aylarca sürmektedir. Söz konusu sorun üç temel nedenden kaynaklanmaktadır. Müteahhit veya ihracatçıdan kaynaklanan sorunlar, mali müşavir ve yeminli mali müşavirlerden kaynaklanan sorunlar ile idareden kaynaklanan sorunlar olarak sınıflandırılabilir. Zamanında mali müşavirlere iletilmediği veya zamanında faturalar alınmadığı için sorunlar yaşanmaktadır. Bu tür iş yapan firmalar işleriyle ilgili yaptıkları tüm harcamaları banka veya PTT kanalıyla ödemelidirler.

İdareden Kaynaklanan Sorunlara ise aşağıdaki maddeleri sıralayabiliriz.

- a) İdareye verilen K.D.V. iadesi raporlarının kontrolü sırasında; K.D.V. İade Raporunun kontrolünün dışında, Gelir/Kurumlar Vergisi, Geçici Vergi, Tapu Harçları, Damga Vergisi gibi konularda da araştırma yaparak iadenin gecikmesine neden olmaktadır.
- b) İdarenin elinde yeterince personel olsa bile K.D.V. iadeleri için az sayıda personel ayırarak işlerin yığılmasına ve iadenin gecikmesine neden olmaktadır.
- c) Her vergi dairesi kendi mevzuat bilgisi dahilinde, rapora Y.M.M. tarafından konulmasına gerek görülmeyen farklı belge ve bilgiler istemekte, bu da uygulamada birliğin sağlanmasını engelleyerek iadelerin gecikmesine neden olmaktadır.
- d) Bazı hallerde çok küçük tutarlardaki farklılıklar için (örneğin 20-30 TL, hatta kuruşlar) bile rapor ekleri ve ilgili sayfaların düzeltilmesi istenmekte ve bu durum da iadenin gecikmesine neden olmaktadır.
- e) Y.M.M.'lerin güncel mali kontrol sistemine ulaşamamaları, alt mükelleflerden hangilerinin sahte belge kullanıcısı/düzenleyicisi konumunda oldukları konusunda tam bilgi sahibi olamamalarına yol açmakta, bu durum idare tarafından ortaya çıkarıldığında rapor listeleri ve ilgili sayfaların değiştirilmesi istenerek zaman kaybına yol açılmaktadır.
- f) İade raporlarının hazırlanması sırasında en çok zaman alan konu Y.M.M.'lerin yaptıkları karşıt incelemelerdir. Rapor sürecinin 2/3'sini bu zaman dilimi almaktadır.
- g) İdarenin iç mevzuatında (Vergi Daireleri İşlem Yönergesi) Vergi Dairelerinin, Y.M.M. K.D.V. İadesi Tasdik Raporlarına 7 (yedi) gün içinde işlem yapılması gerektiği belirtilmektedir. Diğer taraftan V.U.K.'nun 112/5. maddesinde "... iadesi gereken vergilerin ilgili mevzuatı gereğince mükellef tarafından tamamlanması gereken bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için ... tecil faizi oranında hesaplanan faiz ...vergi ile birlikte mükellefe iade olunur" hükmü bulunmaktadır. Vergi Daireleri 7 günlük süreyi dikkate almadıkları gibi, üç aylık sürenin dolmasına az bir zaman kala raporda küçük bir eksik veya belli bir konuda izahat isteyerek faiz ödemekten kaçınmaya çalışmaktadırlar.
- h) 3568 sayılı Yasa gereği, Y.M.M.'lerin yazdıkları raporlar, vergi inceleme raporu niteliği taşımaktadır. Bu nedenle, anılan Kanun Tebliğlerinde yer alan hususlar (rapor dispozisyonu, karşıt incelemeler vb.) ile iadenin içeriğine, miktarına yönelik kontroller dışında, içeriği etkilemeyen yazım hataları detayına kadar inilmekte, neredeyse yeniden incelemeye tabi tutulacak konuma gelinmektedir.

- i) Bazı illerde (Örneğin, Antalya-İstanbul) K.D.V. İadesi, raporun idareye teslim tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde mükellefin hesabına ödenmektedir. İlimizde bu süreç ortalama 3 aydır, bazı hallerde 5 aya kadar çıkabilmektedir.

Çözüm Önerisi

KDVK'nun 32. maddesindeki yetkiye dayanılarak Maliye Bakanlığı 1.3.2001 tarihinden bu yana (1); ihracat istisnasından veya ihraç kaydıyla teslimlerden doğan KDV iadelerinin, hak sahibi mükellefin kendisinin, ortaklarının ve mal veya hizmet satın aldığı mükelleflerin Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) prim borçlarına mahsup edebilmesine olanak tanımıştır.

Konuyla ilgili olarak 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88. maddesinin onüçüncü fıkrasında; prim borçlarının katma değer vergisi iade alacağından mahsubu suretiyle ödenebileceği, bu takdirde katma değer vergisi iade hakkı sahibinin kendisinin, mal veya hizmet satın aldığı ya da iştirak veya ortaklık ilişkisi içinde bulunduğu işverenlerin prim borçları için de mahsup talep edebilecektir. Bu işverenlerin mahsup talebinde buldukları ayda muaccel olan prim borçlarının anılan maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen prim ödeme sürelerini izleyen onbeş gün içinde mahsup suretiyle ödenmesi halinde yasal süresi içinde ödendiği kabul edilecektir.

Ancak prim borçlarının katma değer vergisi iade alacağından mahsup suretiyle ödenmesi talebinde bulunulduğu halde süresinde mahsup edilemeyen veya eksik mahsup edilen prim borçları için 5510 sayılı Kanunun 88. maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenen prim ödeme sürelerini izleyen günden başlanarak gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacağı, Sosyal Güvenlik Kurumunun, Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile bu uygulamadan işverenlerin faydalanmaları sağlanmalıdır.

Buna göre, Katma Değer Vergisi Kanununa dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemeler uyarınca, katma değer vergisi iade alacaklarının Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim borçlarına mahsup edilmesi hususunda ilgili kurum ve kuruluşlarca gerekli düzenlemelerin yapılması büyük önem arz etmektedir.

İlgili Kurum

TC Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu

İŞVEREN ÜZERİNDEKİ İSTİHDAM YÜKÜNÜN AZALTILMASI VE İŞÇİ ALACAKLARINDA UYGULANAN ZAMAN AŞIMI SÜRESİNİN İNDİRİLMESİ

Vergi yükü kavramı, ülke ekonomisinin değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulması gereken en önemli göstergelerdendir. Vergi mükellefleri, sadece vergi ödemekle kalmazlar, ayrıca bu vergileri ödemek için çeşitli masraflara da katlanır; defter tutarlar; personel istihdam ederler. Vergi yükü hesaplamalarında, bu maliyetlerin de göz önünde bulundurulması gereklidir.

Sosyal güvenlik primleri hariç toplam vergi gelirlerinin GSYİH'ye oranı dikkate alındığında ülkemiz vergi yükü en hızlı artan ülkelerdendir. Yüksek artışa rağmen genel vergi yükü yönüyle Türkiye halen AB ülkelerinin gerisindedir. Ücret gelirleri üzerindeki vergi yükü bakımından ise Türkiye'de üretim ve istihdam üzerindeki vergi yükü ağırdır ve bu durum yeni yatırımları engellemekte, kayıt dışını büyütmede, ekonomik rekabet gücünü ve istihdam artışını zayıflatmaktadır.

Çözüm Önerisi

Asgari ücretin üzerindeki vergilerin indirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Yeni işe başlayan personel ve daha önceden çalışmaya başlamış olan personele verilen ücretin aynı (asgari ücret) olduğu göz önüne alındığında, bu gibi sistemsel sıkıntılar çalışanlar açısından haksızlığa neden olduğu gibi işvereni de zor duruma sokmaktadır. Sistemsel sıkıntıların bir an önce giderilmesi için devletin asgari ücretten aldığı vergilerin indirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde, asgari brüt ücret üzerinden daha fazla gelir elde edebilen çalışanlar, elde ettikleri geliri piyasada harcayarak ekonomiye can verilmesine katkı da sağlayabileceklerdir.

Ayrıca, işten ayrılan personelin açacağı tazminat, yıllık izin alacağı vs. gibi davalarda zamanaşımı süresinin indirilmesi için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

İlgili Kurum

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Bölge Milletvekilleri

ODA VE BORSALARA KREDİ-KEFALET SİSTEMİ KAZANDIRILMASI

2020 yılında yaşanan Covid-19 salgını döneminde birçok farklı sektör yara almıştır. Bu dönemde ticaret ve sanayi çarklarının dönmesi için en çok ihtiyaç duyulan husus finansman ihtiyacı olmuştur. Fakat üyelerimiz Birliğimizin girişimleri ve destekleri ile sağlanan Nefes Kredisi ve KGF destekli kredilerden yeteri kadar faydalanamamış limit yok, sicil sorunu vb. gibi sorunlar ile karşı karşıya kalmışlardır.

Likidite darboğazını aşmak üzere kredilere tarafımızca aracılık sağlanabilmesinin; yani Esnaf Kredi Kefalet Kooperatifleri' nin küçük esnafa sağladığı kredi sistemine benzer olarak, Odalar/Borsaların da üyelerine yönelik sağlayacağı bir kredi altyapısı oluşturulmasının gerekliliği bu süreçte daha iyi anlaşılmıştır.

Çözüm Önerisi

TOBB'a bağlı Oda ve Borsalarda da esnaf kefalet kooperatifleri benzeri bir uygulamanın hayata geçmesi halinde, işletmelerin her zaman ihtiyacını karşılayabilecek seviyede bir kredi sistemi oluşturulmuş olacaktır. Kobi işletmelerimizin en büyük beklentilerindendir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Kamu Bankaları

TURİZM SEKTÖRÜNDE ALACAK SİGORTASI UYGULANMASI

2020 yılının Mart ayı itibari ile tüm dünyada yaşadığımız pandemi süreci ile beraber pandeminin yarattığı olumsuz ekonomik koşullardan şüphesiz ki en çok etkilenen sektörlerin başında turizm sektörü gelmektedir. Bu kapsamda 2019 yılında yaşanan "Thomas Cook" krizi, 2020 yılında yaşanan ve halen devam eden Covid19 Pandemisi sonrasında turizm işletmelerimizin bu tür olumsuzluklara karşı kendilerini garanti altına alabilmeleri için 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe giren "Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası"ndan etkin şekilde faydalanabilmeleri gerektiği değerlendirilmektedir. Malumunuz olduğu üzere, 2019 yılı Eylül ayında yaşanan "Thomas Cook İflası" sonrası birçok turizm işletmesi zor günler geçirmiş ve alacaklarını tahsil edememiştir.

Fethiye / Seydikemer Sorunları ve Talepleri

Tüm dünyada büyük bir kriz dönemi geçiren turizm sektöründe ülkemize turist getiren seyahat acenteleri, hava yolu şirketleri, tur operatörleri zor günler geçirmektedir. Turizmin tedarikçisi konumunda bulunan işletmelerde yaşanan olumsuzluklar ve tahsilat sorununun sonucu direk olarak misafir ağırlayıcı konumda olan konaklama tesislerini, seyahat acentelerini en ağır şekilde etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

Son yayınlanan tebliğlerde ciro sınırının arttırılması ile birlikte “Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası” kapsamına giren başta konaklama işletmelerinin yurtdışı satışlarının da bu kapsama alınması gerektiği zaruri ihtiyaçtır. Ülkemizin **bacasız sanayisi turizm sektörü** getirdiği döviz hacmi ile önemli bir yer tutmaktadır. Covid-19 pandemisi sonrası zor günler geçiren turizm işletmelerinin alacaklarını teminat altına almak ve ülkeye döviz girdisini sigortalamak adına “**Devlet Destekli Ticari Alacak Sigortası**” kapsamına alınması gerekmektedir.

Önümüzdeki yıllarda da salgın hastalık, ülkeler arası ilişkiler, küresel krizler, döviz kurunda yaşanan dalgalanmalar vb. sebeplerle yaşanan sorunlarda turizm işletmelerimizin en az sorun yaşaması için yapmış oldukları satışları, kesmiş oldukları faturaları sigortalatmaları büyük önem arz etmektedir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

YİYECEK-İÇECEK SEKTÖRÜNDE KİRA DESTEĞİ KAPSAMININ GENİŞLETİLMESİ

Sayın Cumhurbaşkanının açıklamaları sonrasında 23 Aralık 2020 tarihi itibariyle esnaf ve sanatkarlar ile gerçek kişi tacirlere **iş yeri kira desteği** sağlanması Resmi Gazete’ de yayınlanmıştır. 27 Ocak 2021 tarihinde ise faaliyetleri kısıtlanan yiyecek ve içecek sektöründeki lokanta, restoran ve kafe gibi işletmelere **ciro kaybı desteği** verileceği açıklanmış; bu husustaki Cumhurbaşkanlığı kararı 6 Şubat 2021 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Fakat Kasım ayı itibariyle sadece paket servis ve gel-al şeklinde hizmet verebilen yeme-içme işletmeleri gerekli personel ve ekipman altyapıları var ise bu şekilde çalışabilmişlerdir. Birçok yerel işletmemiz ne yazık ki kepenk kapatmak durumunda kalmış; ancak aynı zamanda işyeri kiralarını ve diğer giderlerini de ödemeye çalışarak zor duruma düşmüşlerdir. COVID-19 kısıtlamalarından en çok etkilenen sektör olan yeme-içme sektörüne sağlanan kira desteği ve ciro kaybı desteği sektörün ihtiyaçlarının çok altında kalmıştır. Odamız üyesi olan birçok işletme bu destekten zaten faydalanamamıştır.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda kira ve hibe desteğinin genişletilmesi ve destek miktarlarını arttırılması gerekmektedir. Destek sağlanmasında baz alınacak kıstas şahıs veya şirket fark etmeksizin ciro ya da bilanço bazlı olmalıdır. Kira desteği için de sağlanacak hibe miktarı kira sözleşmeleri baz alınarak verilmesi talep edilmektedir. Özellikle bölgemizde ortalama büyüklükte bir işletme kirasının 30.000TL olduğu düşünülüğünde, 1.000TL olarak verilen kira desteğinin, bölge esnafımızın yaralarını sarmaya yetmeyeceği aşikardır. Bölgemizdeki bu durum özellikle

dikkate alınacak şekilde sağlanacak destekler işletmelerimize bu zor dönemde gerçek manada faydalı olabilecektir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

KAMP FAALİYETLERİNİN DENETLENMESİ

Özellikle Koronavirüs sebebiyle de tatil anlayışı değişen ziyaretçilerin ve tatilcilerin son dönemlerde tercih ettiği kampçılık ve karavan faaliyetleri, güzel bir aktivite olarak bölgemizde hoş karşılanmaktadır. Ancak söz konusu faaliyetlerin yapılmasına ilişkin bölgemizde tanımlanmış kamp alanları vb. olmadığı için özellikle turizm sezonunda yol kenarlarında birçok karavan park halinde durmakta, ya da park-bahçelerde bulunan çim alanlara çadır kurulduğu gözlenmektedir. Merkezi yerlere kamp, karavan, çadır kurulması yerine tabiat içinde, yerleşim yerlerinden uzak bir alanda kamp, karavan vs faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda kamp, karavan, vb. gibi çeşitli şekillerde ve formlardaki açık hava faaliyetlerinin yapılabileceği lokasyonları belirleme, programlama, denetleme ile ilgili esas ve usullerin Valiliğimizin önderliği ve desteği ile düzenlenmesi talep edilmektedir. Şehir merkezine kamp, karavan, çadır kurulması yerine tabiat içinde, yerleşim yerlerinden uzak bir alanda kurulmalıdır. Kamp öncesinde ve esnasında bölgedeki mahalli, mülki amirler ve emniyet birimleri ile gerekli temasın sağlanabilmesi gerekmekte; tıpkı konaklama sektöründe olduğu gibi kimlik bildirimini yapılabilmesi sağlanmalıdır.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Muğla Valiliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

VİLLA VE DAİRE KİRALAMA

Koronavirüs (COVID-19) pandemisi turizm ve seyahat alanında müşteri/tatilci tercihlerini etkilemiş, böylece izole bir tatil anlayışı içerisinde olan tatilcilerin günlük, haftalık, aylık veya sezonluk olmak suretiyle villa, daire vb. kiralama gibi taleplerinde gözle görünür artış yaşanmıştır. Villa kiralama sektöründe yaşanan sayı artışı ile beraber ne yazık ki bu artışın kontrolsüz ve denetimsiz gerçekleştirilmesinden dolayı konaklama sektörü açısından haksız rekabet ortamı doğmuştur.

Özellikle ilçemiz gibi kıyı bölgelerinde gerçekleştirilen bu faaliyetlerin hukuksal ve vergisel boyutlarını üstlenecek bir işletme üzerinden gitmemesi; kiralama faaliyetinde bulunan mülk sahiplerinin vergi yükümlülüklerinden kaçınması, satış pazarlama yaptırdığı ya da temizlik yaptırdığı çalışanları istihdama kayıtlı göstermemesi gibi unsurlar haksız rekabet ortamı yaratmakta ve konaklama sektöründe kurallara uygun faaliyet gösteren diğer işletmeler açısından haksız rekabet ortamı doğurmaktadır.

Çözüm Önerisi

Villa turizmi dahilinde bölgemizde 1000 civarında konutun aylık ve haftalık olarak kiraya verildiği bilinmekte olup; bu yerlerin denetimi(münferit şikayetler dışında) yapılamamaktadır. Ayrıca otellere zorunlu tutulduğu gibi, söz konusu villalar(konaklama faaliyeti yapıldığı halde) TSE Covid-19 Güvenli Hizmet Belgesi gibi bir belgeye ihtiyaç dahi duymamaktadır. Villa, daire vb. alanların günlük, haftalık, aylık, yıllık kiralanma faaliyetlerinin sınırlarının, kurallarının netleştirilerek bu faaliyeti yapanların kayıt ve kontrol altına alınması zaruridir.

İlgili Kurum

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

D2 YETKİ BELGESİ SAHİPLERİNDEN MTV ALINMAMASI

'Tarifesiz yolcu taşımacılığı' sınıflandırması içinde bulunan turizm taşımacılığındaki araçlar için zorunlu hale getirilmiş D2 Yetki Belgesi'ne 2020 yılında yüzde 1000 zam yapılarak, daha önce 15.000TL olan belgenin fiyatı 165.000TL'ye çıkarılmıştır. Bu durum da, 1618 sayılı Türkiye Seyahat Acentaları Birliği yasının kendilerine verdiği yetki ve sorumluluk kapsamında faaliyet gösteren seyahat acentelerini zor duruma sokmaktadır. Açıkça görülmektedir ki normal şartlarda 6 ay boyunca kazanç elde etmeye olanak sağlayan turizm sezonunun süresi, 2020 senesinde yeni Koronavirüs salgını sebebiyle bir hayli kısalmıştır.

Öte yandan turizm taşımacılığında çalışan araçlar için yetki belgeleri ücretlerinin bu denli artırılması, bu alanda faaliyet gösteren Odamız üyesi küçük ölçekli acentelerimizi zor durumda bırakmaktadır. D2 yetki belgesindeki bu artış, pandemi dolayısıyla hali hazırda faaliyetleri sektöre uğramış seyahat acentelerimizi bir hayli olumsuz etkilemekte ve çıkmaza sokmaktadır.

Çözüm Önerisi

Turizm ve seyahat sektörlerinin üstündeki yükü bir nebze de olsa alabilmek ve bu hassas süreci minimum zararla atlatabilmelerini sağlayabilmek adına, D2 yetki belgesi sahiplerinden MTV alınmaması talep edilmektedir. Özellikle Türkiye'de turizmin yeniden yükselişe geçeceği ve turizmde yeni hedeflerin belirlendiği 2021 sezonu döneminde, seyahat sektörünün yeri ve önemi göz ardı edilmemeli; sektörün 2021 senesinde ayakta durabilmesi sağlanmalıdır.

İlgili Kurum

Ulaştırma Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

ULAŞTIRMA SEKTÖRÜNDE MTV VE ÖTV İNDİRİMİNE GİDİLMESİ

Pandemi döneminde karayolu ulaştırma araçlarının yarı kapasite çalışması, ulaştırma ücretlerinde uygulanan zammın yetersiz kalması, akaryakıtta arda sıra gelen zamlar, kur artışları ve pandemi dolayısıyla karayolu ulaştırma araçlarının fiyatının 3 katına çıkması gibi etkenler, bu sektörde faaliyet gösteren işletmelere büyük zorluk yaratmaktadır.

Çözüm Önerisi

Ulaştırma sektöründe faaliyet gösteren işletmeleri bu zorlu ve hassas süreçte bir nebze rahatlatılmak ve ayakta kalmalarını sağlayabilmek adına, araç vergileri (ÖTV, MTV, vb.) yükümlülüklerinin iptal edilmesi, sektördeki işletmeleri yaşadıkları darboğazdan çıkmalarını sağlayacak ve sektörü ayakta tutacak bir uygulama olacaktır.

İlgili Kurum

Ulaştırma Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

KATI ATIK, İŞGALİYE VE İLAN VE REKLAM BEDELLERİ

Malumları olduğu üzere, Covid-19 pandemisi nedeni ile Kasım ayı itibariyle ülke çapında üst düzey tedbirler alınmaya başlanmıştır. Bu tedbirler kapsamında salgının yayılmasını önlemek amacıyla yeme-içme işletmeleri başta olmak üzere birçok işletme kapatılmış veya kısıtlı hizmet vermek suretiyle faaliyetlerine devam edebilmesine izin verilmiştir. Kapalı olan veya ticari faaliyeti durma noktasına gelen işletmelerimizin üzerlerinde, pandemi dönemi olmasına rağmen çeşitli vergi yükleri, SGK ve istihdam yükleri olduğu malumuzdur.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda üyelerimizin talebi üzerine **katı atık bertaraf ücretleri, işgalیه bedelleri, reklam ve ilan vergileri** hakkında bölgemiz işletmelerine İl ve İlçe Belediyelerimiz tarafından destek verilmesi hususundaki taleplerimiz aşağıdaki gibidir;

- 1) Devlet tarafından yasal olarak işyerini kapatmak zorunda kalan ya da kısıtlı hizmet verebilen işletme sahiplerinden ilgili ücretlerin/ vergilerin kesinlikle alınmaması.
- 2) Devlet tarafından kapatılmamakla birlikte kendi istekleri ile kapatan işyerlerinden de ilgili ücretlerin/ vergilerin alınmaması.
- 3) Açık olan (Eczane ve zincir marketler dışında) ve faaliyetlerini sürdürmek zorunda olan ve işlem hacimleri %70-90 arasında düşen zar zor ayakta durmaya çalışan işletmelerden de ilgili ücretlerin kısıtlamaların olduğu sürece alınmamasıdır.

Yaşadığımız bu zor günlerde bölgemizdeki işletmelere destek olmak amacıyla **katı atık bertaraf ücretleri, işgalیه bedelleri, reklam ve ilan vergilerinin alınmaması, tahakkuk ettirilmemesi ya da ertelenmesi** hususunda İl ve İlçe Belediyelerimizin destekleri talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE YÖNETMELİKLERDEKİ VE UYGULAMADAKİ SORUNLAR

İnşaat taahhüt sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizle yapılan grup toplantısında dile getirilen en önemli sorun olarak ÖÇK bölgesi olmamız nedeniyle **uygulanan imar yönetmelikleri ile üretilen konutların bölgemiz insanın yaşam tarzına, standartlarına ve taleplerine uymaması** konusu gelmektedir.

Hâlihazırda uygulamada ruhsata göre bina yapıldıktan sonra yapı kullanım izin belgesi alınmakta, yapı kayıt sonrasında da maalesef inşaatı devam etmekte durumunda kalınmaktadır. Vatandaşların en önemli sorunlarından birisi **teras ve açık alan çizilememesi olup**, bu sebeple de projede sürekli değişikliğe gidilmekte ve dolayısıyla **inşa süreci düzgün bir planlama çerçevesinde gerçekleşmemektedir**. Başta turizm amaçlı tesislerde olmak üzere, konut projelerinde de yüzme havuzu ve zemin terasları yaygın bir ihtiyaç olup, yürürlükteki tip imar

yönetmeliği gereği parsel taban alanı içinde projelendirilmeleri gerekmektedir. Bu sebeple, mevcut imar parsellerinde geçerli taban alanı katsayıları ile birçok projede yapımı yetersiz veya hiç mümkün değildir. Bu bağlamda ÖÇK bölgesi olmamız nedeniyle inşaat alanlarına verilen kısıtlamalar kaçak yapılaşmaya neden olmaktadır.

Öte yandan, yapılar üzerine sonradan inşa edilen **eklemelerin statik açıdan sorun yaratan bir unsur haline geldiği** hepimizin malumudur. Bölgemizin deprem bölgesi olması da düşünöldüğünde bu konunun önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Bu gibi durumlarda da sorumluluğu hiçbir paydaş veya taraf üstlenmemekte; dolayısıyla sorumluluk üyemiz inşaat sektörü temsilcilerinin üzerine kalmaktadır.

Çözüm Önerisi

İlgili yönetmeliklerin bölgesel olarak uygulanması ve vatandaşların ihtiyaçlarına bölge insanının yaşam tarzına göre güncellenmesi gerekmektedir. Ayrıca ve özellikle Tıp İmar Yönetmeliğinde yüzme havuzu ve zemin teraslarının taban alanı hesabı dışında tutulması yönünde yapılacak değişiklik bölgemiz için zaruridir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

ÜRETİCİLER İÇİN KARMA OSB KURULMASI

Fethiye ve Seydikemer, imalat sektöründe farklı alanlarda faaliyet gösteren 500'ün üzerinde firmaya ev sahipliği yapan bir bölgedir. Maden, inşaat, mobilya, enerji, tekne ve motorlu kara taşıtı imalatı, makine, orman ürünleri, kimyasal ürünler ile tarımsal ürünler ile gıda ürünleri bölgedeki sanayi konularının başında gelmektedir. Tüm bu sektörlerde faaliyet gösteren firmalar Fethiye merkez ile çevre yolu başta olmak üzere dağınık bir halde konumlanmış ve planlı bir yapılanma olmaksızın hizmet vermektedirler.

Şehirlerin doğru planlamalarına ve gelişimlerine katkı sağlayan Organize Sanayi Bölgeleri, sanayi firmalarının faaliyetlerinin planlı ve sürdürülebilir bir şekilde yürütmelerini sağlamaktadır. Yine OSB'ler firmalar için gerekli alt ve üst yapı ihtiyaçlarının, lojistik bağlantıların karşılanması, hammaddeye daha rahat erişilmesinin sağlanması ve teknolojik gelişimlere uygun ortamların sunulabilmesi suretiyle imalat sanayinin verimliliğini artıracak, hammadde ve üretim maliyetlerini azaltacak ve ekonomik büyümesine katkı sağlamaktadır.

Fethiye ve Seydikemer'in nicel ve nitel anlamda ihtiyaç duyduğu ve firmaların üretim ve ticaret kapasitelerinin gelişimine imkan verecek bir Organize Sanayi Bölgesinin varlığının önemi; turizm ile anılan bölgenin doğru şehir planlamasına yapacağı katkılar ve kentin ekonomik gelişimine sağlayacağı faydalar öngöröldüğünde muhakkaktır.

12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesi ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 inci ve 390 ıncı maddelerine dayanılarak hazırlanan Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği'nde '**Yeni bir OSB yer seçimi talebinin** değerlendirmeye alınabilmesi için il genelindeki ihtisas OSB'ler hariç diğer OSB'lerde bulunan toplam sanayi parsellerinin **en az %75'inde üretim veya inşaat başlanmış olması** gerekir' ibaresi yer almaktadır. Ancak ilimizde bulunan ve Milas'ta yer alan Organize Sanayi Bölgesi'nin halihazırdaki üretim veya inşaat alanının %75 doluluğa

ulaşmasının minimum 5 yılı alacağı öngörülmekte olması yeni bir OSB yer seçimi talebinin değerlendirmeye alınmasına engel teşkil etmektedir.

Çözüm önerisi

Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği'nde bulunan "yeni bir OSB yer seçimi talebinin değerlendirmeye alınabilmesi için il genelindeki ihtisas OSB'ler hariç diğer OSB'lerde bulunan toplam sanayi parsellerinin en az %75'inde üretim veya inşaaata başlanmış olması gerekir" ifadesinde yer alan 'yüzde değerin düşürülmesi ve 'il genelindeki' ibaresinin **kilometre bazında uzaklıklara göre değiştirilmesi** önerilmektedir.

Özellikle Fethiye-Milas arası mesafenin 186 kilometre oluşu göz önüne alındığında bu kadar uzak bir mesafenin her iki ilçe OSB'sine olumsuz etki etmeyeceği muhakkaktır. Ayrıca '..il genelindeki ihtisas OSB'ler hariç diğer OSB'lerde bulunan toplam sanayi parsellerinin en az %75'inde üretim veya inşaaata başlanmış olması gerekir' ibaresinde yer alan %75 rakamı **diğer ilçelerin sanayi gelişimine engel teşkil etmekte** olup söz konusu rakamın makul yüzdelere indirilerek ilçeler arası rekabette eşitlik sağlanması **imalat sanayinin gelişimine katkı** sağlayacaktır.

İlgili Kurum

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Muğla Valiliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Muğla İl Müdürlüğü

HAVUZ POLİÇELERİNDE KOMİSYON ORANININ ARTIRILMASI

Sigorta acentelerinin trafik sigortaları konusundaki komisyon oranları sigorta şirketleri tarafından belirlenmektedir. Ancak, havuz poliçelerindeki komisyon oranları Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenmektedir. Hazine Müsteşarlığı tarafından 10.04.2017 tarihli Genelge ile bu oranlar düşürülmüştür.

Çözüm Önerisi

Sektörde tutunmaya çalışan ve tek gelir kaynağı sigorta poliçelerinden gelen komisyonlar olan acentelerin komisyon oranlarında, yeniden düzenleme yapılarak iyileştirilmesi talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, , Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

YETKİLİ OLMAYAN KİŞİLERE EKİRAN PAYLAŞIMI YAPILMAMASI

Sigorta acenteleri tarafından illegal yollarla ekran paylaşımı yapılmaktadır. Resmi olmayan kişiler hiçbir masraf yapmadan sigorta poliçesi kesmekte, bu işi resmi olarak yapan sigorta acenteleri arasında haksız rekabeti de beraberinde getirmektedir.

5684 Sayılı Kanun kapsamında, sigorta acentesi açabilmek için ticari işletme açılması ve aynı zamanda TOBB AEKS üzerinden kayıt olmaları, SEGEM belgeli müdür ve teknik personel istihdam etmeleri gerekmektedir. Ancak, bazı sigorta acenteleri yasal olmayan şekillerde, hiçbir masraf yapılmadan yetkisiz kişilere şirket ekran paylaşımında buldukları bilinmekte ancak bu durumun ispat edilmesi de çok zordur. Bu durum sigorta acenteleri arasında haksız rekabeti de beraberinde getirmektedir.

Fethiye / Seydikemer Sorunları ve Talepleri

Çözüm Önerisi

Türkiye genelinde, denetleme kurulunda yeterli denetmen bulunmadığından sadece şikayet üzerine denetlemeler yapılmaktadır. Denetlemelerin sıklaştırılması, haksız rekabetin önüne geçebilmek için gerekli düzenlemelerin yapılması talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği SAİK, Hazine ve Maliye Bakanlığı

GSM OPERATÖRLERİ/TELEFON BAYİİLERİNİN POLİÇE KESMESİNİN ENGELLENMESİ

Hazine ve Mali Bakanlığı tarafından 09.05.2020 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan yönetmelik değişikliği ile birlikte asıl işi sigorta acenteliği olmayan (GSM operatörler/telefon bayileri vs) yerlerin de sigorta poliçesi kesebilmesinin önü açılmıştır. Asıl işi sigorta acenteliği olmayan, sigortacılık konusunda hiçbir bilgisi olmayan kişiler tarafından poliçelerin hatalı olarak kesildiği görülmektedir.

Bu uygulama yıllardır sigortacılık işiyle uğraşan ve bilgi birikimi olan sigorta acentelerinin pazardaki payını ciddi anlamda etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

Asıl işi sigorta poliçesi kesmek olmayan ve bu alanda yetkinliği bulunmayan kişilerin sigorta kesebilmesinin önünü kesmek için Yönetmelikte yeniden değişiklik yapılması talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

BANKA VE FİNANS KURULUŞLARININ SİGORTAYI ZORUNLU TUTMALARI

Banka ve finans kuruluşları müşteriye kredi verirken kendisinden sigorta yapılmasını zorunlu tutmakta ve hatta kredinin koşulunu buna bağlayarak tüketicinin güçsüz durumundan faydalanmaktadırlar

Çözüm Önerisi

5687 Sayılı Kanun 32. maddesi 5. fıkrasında; “Kişilerin, sigorta şirketini seçme hakkı sınırlandırılmaz. Bir sözleşmenin unsurları içinde, taraflardan birinin bu sözleşmede yer alan herhangi bir hususta sigorta yapmaya zorunlu tutulduğu hallerde, söz konusu sigortanın belli bir şirkete yaptırılmasına ilişkin sözleşmeye konulmuş her türlü şart hükümsüzdür” hükmü amirdir. Bu kapsamda anılan maddenin banka ve finans kuruluşlarına uygulanarak caydırıcı cezalar uygulanarak söz konusu sorunun engellenmesi sektörün en büyük beklentilerindedir.

İlgili Kurum

BDDK, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği SAİK, Hazine ve Maliye Bakanlığı

SİGORTA BİLGİ MERKEZİ (SBM) KARŞILAŞTIRMALI FİYAT SİSTEMİNDEN VAZGEÇMESİ

Sigorta Bilgi Merkezi (SBM) sistem üzerinden, karşılaştırmalı fiyat paylaşımı yapmaktadır. Sigorta acentesi poliçeyi kesme aşamasına geldiğinde çoğu zaman sistem yetki vermemektedir. Bu durumda müşteri ile acente güven konusunda karşı karşıya gelmektedir.

Çözüm Önerisi

Sigorta Bilgi Merkezi (SBM) karşılaştırmalı fiyat paylaşımı uygulamasından vazgeçilmesi talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği SAİK, Hazine ve Maliye Bakanlığı

ZİNCİR MAĞAZALARDA YÖRESEL ÜRÜN SATIŞIYLA İLGİLİ DÜZENLEME

06.08.2016 tarih ve 29793 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan ‘Perakende Ticarete Uygulanacak İlke Ve Kurallar Hakkında Yönetmelik’te Raf Tahsisi Başlıklı 12 inci maddesinde ‘*Esas işletme konusu hızlı tüketim mallarının satışı olan büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler, satış alanlarının en az yüzde biri oranındaki raf alanını perakende işletmelerin bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla, coğrafi işaretli olarak tescil edilen veya coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile o yerin il müdürlüğünce belirlenen hızlı tüketim malı niteliğindeki yöresel ürünlerin satışı amacıyla ayırır.*’ ifadesi yer almaktadır.

Ancak zincir mağazalar firmalardan ‘haftalık, aylık indirimlerde bulunulması’ ya da ‘broşür bedeli alınması’ gibi ön şartlar talep ettiği için özellikle küçük yerel üretici bu gibi maliyetlerle başa çıkamayacağı için sisteme dahil olamamaktadır.

Çözüm önerisi

Esas işletme konusu hızlı tüketim mallarının satışı olan büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerin yerel üretim yapan firmalardan ürün kalite kontrol prosedürlerini karşılayan firmaları; **ek koşul/maliyet getirmeden**; satış konusunda desteklemesi hususunda Bakanlığın çalışma yapması talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Ticaret Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

ÖZEL GÜVENLİK KURUMLARI KDV ORANLARI / ÖZEL GÜVENLİK KURUMLARINA GİDEN 20 YAŞ ALTI ÖĞRENCİLERİN EĞİTİME DEVAM ETMESİ

20 yaş altı öğrencilerin sokağa çıkma kısıtlamaları nedeniyle ilgili özel güvenlik kurumlarında eğitim görememeleri sektör açısından çok ciddi gelir kaybına neden olmaktadır. Söz konusu ekonomik kaybın yanı sıra sektörün en önemli sorunlarından birisi özel güvenlik eğitim öğretim hizmetleri veren kurumların 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunu’na tabi olması nedeniyle % 18 KDV’ye tabi olmalarıdır.

KDV oranları 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı tarafından belirlenen oranlara göre belirlenmektedir.

Söz konusu BKK eki (II) sayılı listenin B/15 inci sırasında, üniversite ve yüksekokullar ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında verilen eğitim ve öğretim hizmetleri % 8 oranında KDV'ye tabi tutulmaktadır.

Covid-19 salgın sürecinin eğitim öğretim kurumlarına verdiği olumsuz etkilerin azaltılması amacıyla 30/8/2020 tarihli ve 31229 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 29/08/2020 tarihli ve 2913 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yürürlüğe konulan *Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Karara* eklenen geçici 7 nci madde ile; üniversite ve yüksekokullar ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında **1 Eylül 2020 ila 30 Haziran 2021** tarihleri arasında (bu tarihler dahil) verilen eğitim ve öğretim hizmetleri için **%8** olarak uygulanmakta olan katma değer vergisi oranı **%1'e** indirilmiş, sektör rahatlatılmıştır.

Ancak 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında verilen özel güvenlik eğitim öğretim hizmetlerinin %18'lik KDV oranlarında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Çözüm Önerisi

5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında verilen özel güvenlik eğitim öğretim hizmetlerinin %18'lik KDV oranı, faaliyetleri sürecinde ve rekabette firmaları olumsuz etkilemekte olup KDV oranının %8'e indirilmesi talep edilmektedir. Covid 19 sürecinde başta 20 yaş altı öğrencilerin kısıtlamaları nedeniyle gelir kaybı yaşayan sektörün, eğitim saatlerinde bu yaş grubu öğrencilere izin verilmesi ve %8'lik KDV dilimi kapsamına alınması, firmaların ekonomik olarak toparlanmalarına önemli katkı sağlayacaktır.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

APART İŞLETMELERİNDE KDV ORANI

Covid 19 salgınından en fazla etkilenen sektörler arasında konaklama sektörü gelmektedir. Firmaların ekonomik kayıplarının telafi edilmesi için alınan önlemler arasında; 31.07.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "2812 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı" ile, "2007/13033 sayılı *Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı*" Geçici 6. Madde uyarınca, bazı mal ve hizmetlere ait KDV oranlarında indirim gidilmesi gelmiştir.

Yayımlı tarihinde (31.07.2020) yürürlüğe giren karar doğrultusunda KDV oranlarında indirim yapılan mal ve hizmetler arasında konaklama sektöründen 'Otel, motel, pansiyon, tatil köyü ve benzeri konaklama tesislerinde sunulan geceleme hizmetleri' faaliyetinde bulunan firmalar yer almakta olup; **KDV Oranı 31.12.2020 tarihine kadar anılan işletmeler için % 8'den % 1'e indirilmiştir. 23.12.2020 tarihli Resmi Gazete ile KDV indirimleri süresi 31.05.2021 tarihine kadar uzatılmıştır.**

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1 maddesine göre ticari faaliyet kapsamında yapılan kısa süreli kiralama hizmeti yapan 'apart' işletmeleri % 18 KDV'ye tabi tutulmaktadır.

Çözüm Önerisi

Covid-19 salgını süresince konaklama taleplerinde yaşanan düşüş nedeniyle kiralama hizmeti yapan ‘apart’ işletmelerinin ciddi ekonomik zararlar yaşadığı göz önüne alındığında farklı sektörlerle uygulanan KDV indirimlerinin söz konusu işletmelerde de devreye alınması kayıpların telafisinde etkili olacaktır.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

EĞİTİM SEKTÖRÜNÜN DESTEK TALEPLERİ

Covid 19 salgınının doğrudan etkilediği sektörlerin başında eğitim kurumları gelmektedir. Salgın nedeniyle geleneksel eğitim, yerini ‘uzaktan eğitim’ uygulamalarına bırakmış süreç özel eğitim kurumlarını olumsuz etkilemiştir.

Özel eğitim öğretim kurumlarının yanı sıra aileleri de etkileyen Covid 19’un eğitime verdiği olumsuz ekonomik tesirleri azaltmak için 29/08/2020 tarihli ve 2913 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile üniversite ve yüksekokullar ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında 1 Eylül 2020 ila 30 Haziran 2021 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) verilen eğitim ve öğretim hizmetleri için %8 olarak uygulanmakta olan katma değer vergisi oranı %1’e indirilmiştir.

Ancak sektördeki belirsizlik nedeniyle Özel eğitim öğretim kurumlarının ilgili Bakanlıklar’dan destek beklentileri mevcuttur.

Çözüm Önerisi

Koronavirüs Salgını Nedeniyle Verilecek Hibe Desteği Programı kapsamına faaliyetlerini önemli ölçüde azaltmak zorunda kalan özel eğitim öğretim kurumları için kira desteğinde bulunulması öğretmen/personel ücretlerinde gelir vergisi ve SGK kesinti oranlarının düşürülmesi, gelir vergisi matrah dilimleri tutarlarının yükseltilmesi firmaların ekonomik faaliyetlerini yürütmesine destek sağlayacak olması açısından önem arz etmektedir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

YAT ÇEKEK YERİ PROBLEMİ VE KARAOT PROJESİ

Fethiye’nin deniz planlaması ile ilgili öncelikli konularının başında Körfezin temizlenmesi hususunun yanı sıra, tekne bakım onarım ve kışlama sahalarının eksikliği konusunun geldiği hepimizin malumudur.

Körfez kirliliğine sebebiyet veren ön önemli problemlerden biri de, Fethiye içinde düzgün ve planlanmış lokasyon üzerine kurulu bir çekek yerinin olmamasıdır. Mevcuttaki çekek yeri olan Fethiye Karagözler mevkiinde,1980 yılından bugüne değin, tekne imalat ve çekek yeri işletmeciliği yapan işletmeler dar, sıkışık, mevzuatlara uygun olmayan alanlarda teknelerinin imalat, bakım, onarım gibi faaliyetlerini yürütmekte zorlanmaktadırlar. Özellikle yat imalatı

Fethiye / Seydikemer Sorunları ve Talepleri

hususunda Fethiye, Türkiye'nin ilk sıralarında yer alarak yat imalatında marka haline gelebilecekken, çekek yeri problemi nedeniyle sektörde gelişme ve ilerleme imkansızlaşmıştır.

Bunun yanında, tekne imalatı, bakımı ve onarımı esnasında ortaya çıkan kimyasal maddeler, çekek yerinin iç körfezde yer almasından dolayı deniz suyuna karışarak körfez kirliliğini daha da artırıcı önemli unsurlardan birini oluşturmaktadır. Bunlara ek olarak, Fethiye Yarımada bölgesindeki koylara gidecek olan turist ve ziyaretçiler çekek yerinden geçerken olumsuz manzaralarla karşılaşmakta, çekek yerinin yarattığı görüntü kirliliğine maruz kalmalarının yanı sıra tekne indirme/yer değiştirme işlemlerinden dolayı aşırı trafik yoğunluğu ve uzun süreli beklemler dolayısıyla mağduriyet yaşamaktadırlar. Sonuç itibariyle, deniz turizmi ve bir marka değer olan mavi tur işletmeciliği de büyük yara alacaktır.

Çözüm Önerisi

Sektörel devamlılığın sağlanması amacıyla yeni çekek yeri projesinin ivedilikle hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla, uzun yıllardır gündemde kendine yer bulan bu sorunun, onay aşamasına geldiği Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca sonuçlandırılması adına, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi, Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası ile ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından 15 yıldır harcanan zaman ve emek göz ardı edilmeksizin Karaot mevkiinde tamamlanması, Karaot bölgesi uygun değilse ivedilikle başka bir bölge için çekek yeri projesinin hayata geçirilmesi ilçemiz için artık zarurettir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

FETHİYE ŞEHİRİÇİ/ MERKEZDEKİ TRAFİK SIKIŞIKLIĞI VE OTOPARK YETERSİZLİĞİ

Bölgemizde kalabalıklaşan nüfusa paralel olarak taşıt sayılarında yaşanan hızlı artış ile beraber ilçemiz şehir içi trafiği son yıllarda içinden çıkılmaz bir kaosa sürüklenmiştir. Üstelik buna yaz sezonunda artan nüfusu da eklediğimizde şehir merkezi kimsenin uğramak, geçmek istemediği bir bölge haline gelmiştir. Trafik sıkışıklığının bu denli artmasının en önemli nedenlerinden biri şüphesiz otopark yetersizliğidir. Nitekim çarşıda aracını park edecek yer bulamayan şahıslar, 2 hatta 3 kez çarşı içinde tur atarak park yeri aradıklarından ekstra trafiğe sebebiyet vermektedirler. Fethiye merkezinde mevcutta bulunan sınırlı sayıdaki park yerlerinin çoğunu, uzun saatler süresince park yerini işgal eden özellikle esnafın araçları oluşturmaktadır.

Yine uzun tatil dönemlerinde benzer trafik sorunları bölgemizin en önemli turizm noktalarından biri olan Ölüdeniz'de de yaşanmaktadır. Çekilen fotoğraflar vasıtasıyla da sosyal medyada yer alan, haberlere yansıyan özellikle Ölüdeniz'deki trafik yoğunluğunun bölgede büyük ve hayati zorluklara sebep olduğu tecrübe edilmiştir. Özellikle şu anda otogar, sanayi sitesi ve AVM'nin de içinde bulunduğu Ölüdeniz Caddesindeki trafik sıkışıklığı, altyapı çalışmaları nedeniyle esnafı, müşteriye, bölgemizi ziyaret eden turistleri ve yerel halkı çileden çıkarma durumuna getirmiştir.

Çözüm Önerisi

Trafik ve park sorununun önüne geçebilmek için, otopark sürelerinin kısa tutulması, merkeze inen araç sayısının mümkün olduğunca aza indirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda,

uygulanabilecek yöntemlerden biri de, Muğla Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) tarafından Muğla İli genelindeki yol boyu araç park yeri çalışma saatleri ve fiyat tarifesinde atılabilecek revizyon adımlarıdır. Kısa süreli park fiyat tarifelerinin daha fazla özendirici, uzun süreli park fiyat tarifelerinin ise daha fazla caydırıcı olması gerektiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, yine şehir içi trafiğini ve otopark problemini çözmek için, bazı alanlara katlı otoparkların inşa edilmesi gerekmektedir.

Fethiye kent merkezinde bir ulaşım planlaması ve otopark planlaması yapılmalı, yer değişimi nedeniyle taşınacak eğitim alanları ve kamu kurumları alanlarında yapılacak düzenlemelerle yeni otopark alanları planlanmalı, şehir merkezinde tek yön ve çift yön trafik uygulamaları yeniden düzenlenmelidir. Fethiye merkezdeki ticari, sosyal ve idari aktivitelerden dolayı zorunlu olarak oluşan otopark ihtiyacı mutlaka karşılanmalı, park ücretlerinde güncel ve çözüm odaklı politikalar belirlenmelidir.

İlgili Kurum

Fethiye Belediyesi, Muğla Büyükşehir Belediyesi

TOPLU TAŞIMA ÜCRETLERİ VE MUĞLA KENT KART DOLUM YERLERİ

Ülkemizde son yıllarda birçok sektörü etkileyecek şekilde uygulanan zamlar sonrasında ulaşım sektörünün giderlerini karşılayacak noktada zam yapılmadığı görülmektedir. Pandemi ile birlikte sakin geçen turizm sezonu sonrasında **“riskli alan” olarak görülen toplu taşıma araçları her geçen günde zarar etmeye devam etmektedirler.**

Ulaştırma sektörüne yönelik gerçekleşen meslek grup toplantısında ilk olarak dilen getirilen konu geçen yaklaşık bir yıllık süreçte yapılan zamların yetersiz kaldığı olmuştur. Yaşanılan süreçte sektör temsilcileri Belediye’ye ve UKOME’ye başvurularını ilettiklerini fakat olumlu bir yanıt alamadıklarını belirtmektedirler. Bu doğrultuda **toplu taşıma sektörünün taleplerini ve sağladıkları hizmetin karşılığını** alabilecekleri bir seviyede zam yapılması hususunda destekleriniz büyük önem arz etmektedir.

Ulaştırma sektör temsilcilerinin dile getirdiği bir diğer konu da ilçemizde yetersiz sayıda olan **“Seyahat Kartı Satış ve Dolumatik”** cihazları gelmektedir. Muğla Büyükşehir Belediyesi web sitesi verilerine göre ilçemizde kart dolum noktaları sayısı 40’tan fazla iken kart satış ve dolumatik cihazı 4 adet olduğu görülmektedir.

Pandemi dolayısıyla 24 Mart 2020 tarihi itibarıyla **nakit binişler yasaklanmıştır.** Fakat Pazar yerleri, marketler, avmler gibi yine birçok insanın girip-çıkıldığı ve nakit para akışının yüksek seviyede olduğu yerlerde herhangi bir yasak uygulanmazken ulaşım gibi önemli bir ihtiyaçta bu yasağın uygulanması hem vatandaşı hem de toplu taşımacıları etkilemiştir.

İlçemizde kart dolum noktalarının ve bu noktaların görünürlüğünün yetersizliğinin yanı sıra dolumatik cihazlarının da az olması vatandaşlar için olduğu kadar bir **yandan kapasite sınırı ile mağdur olan toplu taşıma esnafını yüksek oranda etkilemiştir.** Kasım itibarıyla market, bakkal vb. işletmelerin de açılış/kapanış saatlerindeki değişiklik ve dolum noktalarının çoğunluğunu bu işletmelerin oluşturduğu ilçemizde **sabah saatlerinde kart dolumnoktası bulmak mümkün olmamaktadır.**

Çözüm Önerisi

Nakit binişin de yasaklanması ile çaresiz kalan vatandaşlarımızın özellikle işe gidiş saati olan sabah saatlerinde faydalanması için dolummatik cihazlarının arttırılması gerekmektedir.

Diğer yandan 2020 yaz sezonunda da görülmüştür ki; yerli/ yabancı fark etmeksizin toplu taşıma kullanmak isteyen turistler Muğla Kent Kart alacak yer bulamamış ve nakit biniş de yasak olduğu için turist ile toplu taşıma esnafı karşı karşıya kalmıştır. Her iki tarafın da mağdur olduğu bu durumun önümüzdeki yıllarda da yaşanmaması için “**Seyahat Kartı Satış ve Dolummatik**” cihazlarının arttırılması, nakit binişlere izin verilmesi büyük önem arz etmektedir.

İlgili Kurum

Muğla Büyükşehir Belediyesi

ÖLÜDENİZ BÖLGESİNDE ÇÖP VE WC SORUNU

Turizmin merkezi olan dünyaca ünlü Ölüdeniz bölgesi, özellikle yaz aylarında atılan ve biriken çöplerin toplanamaması sorunu ile karşı karşıya kalmaktadır.

Çözüm Önerisi

Ölüdeniz bölgesini ziyarete gelen tatileciler için halka açık umumi WC’lerin yetersizliği sorunu yaşanmakta olup; bu hususta ivedilikle bir çözüm üretilmesi gerekmektedir. Ayrıca, Ölüdeniz bölgesinin çeşitli yerlerine belirli sıklıklarla çöp konteynırları yerleştirilmesi gerekmektedir.

İlgili Kurum

Fethiye Belediyesi

DURAKLARDA DÜZENLEME YAPILMASI

Fethiye sınırları içinde yer alan duraklarda ve özellikle şehir içindeki duraklarda cepler küçük kalmakta; bu nedenle fiziki açıdan boyu güncellenen yeni tip araçlar duraklara giriş çıkışlarda zorluk yaşamaktadır.

Çözüm Önerisi

Duraklarda fiziki koşulların iyileştirilmesi ve giriş çıkışların şoförler tarafından rahatça sağlanabilmesi adına yeni düzenlemeler yapılması zaruridir. İnsan odaklı toplu ulaşım sistemi kurulması amacıyla yola çıkan Muğla Büyükşehir Belediyesi Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen çalışmalar memnuniyetle takip edilmektedir. Bu kapsamda tüm ulaşım sistemlerine entegre minibüs hatları ile daha rahat, hızlı ve özel araç kullanım bağımlılığını azaltacak kalitesi yüksek, standart ve kriterleri belli olan minibüs taşımacılığının geliştirilebilmesi adına Fethiye merkezinde bulunan durakların boyutunda düzenleme ve güncelleme yapılması gerekmektedir.

İlgili Kurum

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi, Ulaştırma Bakanlığı

ULAŞTIRMA KOOPERATİFLERİ İŞLEMLERİ İÇİN İLÇE BİRİMLERİNE YETKİ VERİLMESİ

Fethiye / Seydikemer Sorunları ve Talepleri

Ulaşım ve taşımacılık alanında faaliyet gösteren kooperatiflerin birçok belge, kağıt, evrak, form vs. işlemleri sadece Muğla Büyükşehir Belediyemizde yapılmakta olup; dolayısıyla kooperatif görevlilerinin ayda birkaç kez Muğla'ya gitmesi gerekmektedir. Bu durum da hem pandemi dolayısıyla Muğla'ya seyahat eden görevlileri zor duruma sokmakta; hem ulaşımda geçen zaman dolayısıyla vakit kaybına sebep olmakta hem de ulaşım ücreti nedeniyle mali kayıplara sebebiyet vermektedir.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda Büyükşehir Belediyemiz nezdinde yürüyecek ulaştırma kooperatiflerinin iş ve işlemleri için ilçemizde bulunan Büyükşehir'e ait ilgili birimlerle yetki verilerek, anılan iş ve işlemlerin ilçede de yapılması sektör temsilcilerinin taleplerinin başında gelmektedir. Bu bağlamda Belediyemizin hizmet akışı hızlandırılarak, belediye hizmetlerinin verimliliği ve etkinliği artırılmış olacaktır.

İlgili Kurum

Muğla Büyükşehir Belediyesi

YAPI DENETİM HAVUZLARININ İLÇELER BAZINDA OLUŞTURULMASI

Yapı denetim sisteminde mevcut uygulama gereği, denetimi yapılacak yapının bulunduğu ilçe dikkate alınmaksızın, il genelindeki tüm inşaatlara sistem tarafından denetimci olarak herhangi bir yapı denetim şirketi atanabilmektedir. Muğla ili, ilçelerinin inşaat sektörü yoğunlukları yeryer veya sezon bazında çok farklılıklar gösterebilmektedir. Bölgemiz dağlık bir bölge olmakla birlikte ilçeler arası uzaklıklar 4 saati aşan süreleri bulabilmektedir.

Süregelen uygulama ile yapı denetim şirketlerinin ilçe bazında teknik kadrolaşma ve yapılanmalarını tam oluşturamamaları veya iş yoğunluğu ile dengelenememesi, inşaat projelerinde zaman kaybı ve hatta denetim yetersizliğine sebebiyet vermektedir.

Çözüm Önerisi

Oluşturulan sistemde havuz sisteminin bölgenin koşullarına göre düzenlenmesi ve lokal düzeyde uygulanması gerekmektedir. Bu sebeple bölgesel havuz uygulaması yerine **ilçeler özelinde oluşturulacak yapı denetim havuzlarının** daha uygulanabilir olacağı değerlendirilmektedir.

İlgili Kurum

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

KENTSEL DÖNÜŞÜM KREDİSİ VE KİRA DESTEKLERİ

Bölgemizin inşaat sektörüne yönelik gündemdeki sorunlarından biri de, 30 Ekim'de yaşanan İzmir depremi ile daha da önemli ve görünür hale gelen **kentsel dönüşüm kredisi** konusudur. 1. Dereceden deprem bölgesi olan Fethiye, olası küçük çapta bir depremden bile çok fazla zarar görebilecek yapıya sahiptir. **Bölgemizin deprem bölgesi olması**, bataklıkların doldurularak üzerine konut inşa edilmiş olması, yapılan konutların da çoğunlukla depreme dayanıklılıkta yetersiz kalması, yaşayan halkı riske sokmakta ve halk psikolojisini olumsuz etkilemektedir.

İçinde yaşadığı konutları uygun sistemler ve ilgili kamu kurum/kuruluşlarınca desteklendiği zaman değiştirmek ve/ya yenilemek isteyen halk, kentsel dönüşüm kredileri sağlanmadığı için bunu kendi başına başarmakta zorluk çekmektedir.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda daha önceki senelerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca; riskli yapılarda oturan kiracı veya aynı hak sahiplerine, konutlarını yeniden inşa etmek isteyen hak sahiplerine, konutları riskli yapı olarak tespit edilen ve farklı bir konut almak isteyen maliklere sunulan **kira yardımı, uygun kredi desteği, vb.** gibi yöntemlerle destek sağlanmıştı.

Şimdi de tekrar benzer bir uygulama ile, afet riski altındaki yapıların dönüştürülmesini öngören “6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun” kapsamında yeni krediler ve bölgesel kira destekleri çıkarılması talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

SU TESPİT ONAYI

İnşaat ruhsatı başvuru belgeleri arasında istenen ‘Su Durum Belgesinin’ ilgili kurum olan MUSKİ tarafından tespit edilme süresi 15 gün ile 1 ay arasında sürmektedir. Belgenin hazırlanması ve onay süresinin uzaması inşaat projelerini geciktirmekte ve sektörü olumsuz etkilemektedir.

Çözüm Önerisi

Su Durum Belgesinin temin süresinin hızlandırılması hususunda ilgili kurum olan MUSKİ bilgilendirilerek belgenin başvuru, hazırlık ve onay süreçlerinin başvurunun yapıldığı ilçe biriminde tamamlanması işlem süresini kısaltacak olup konu ile ilgili düzenlemenin yapılması talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Muğla Büyükşehir Belediyesi

SU ÜRÜNLERİNDE KDVİN KALDIRILMASI YA DA %1'E DÜŞÜRÜLMESİ

Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası olarak faaliyet alanımız içerisinde bulunan Fethiye ve Seydikemer ilçelerinde yılda 20-22 bin ton civarında balık üretilmektedir. Türkiye'nin alabalık yetiştiriciliğinde %25 kadar kapasitesi Muğla'dan, Muğla'nın ise % 70 kadar kapasitesi ise Fethiye ve Seydikemer' dedir.

Su ve et ürünleri toptan ve perakende ticaretinde uygulanan KDV oranının son ürüne geldiğinde çok yüksek olduğu görülmektedir. Su ürünleri perakende ve toptan satışında var olan yüksek KDV maliyetleri üreticilere zarar verdiği gibi, nihai tüketiciyi de etkilemektedir. Ülkenin ekonomik ve sosyal yapısında son derece olumlu katkıları olması beklenen, sürdürülebilir üretim kapsamında kısıtları olmayan su ürünleri üretimine, her türlü idari ve mali destek sağlanmalı, bu üretim ve istihdam potansiyeli, destek ve uygulamalarla değerlendirilmelidir.

Çözüm Önerisi

Ülkemizde yem satışlarında uygulanan KDV'nin %0 olması direk olarak üreticiye yansımamaktadır. Balık üreticileri, ürettikleri balıkları direk tüketiciye satmamakta ya toptan ya da hallerde komisyonculara vermektedir, bu satışlarda ise KDV uygulaması da %8 olarak yapılmaktadır. Çünkü üretici sattığı balığa KDV'li fatura kesmekte ve kestiği fatura için ise Maliye Bakanlığı 1 ay sonra KDV ödemelerini istemekte ve üretici sıkıntı yaşamaktadır. Üretici, balığı peşin satmamakta, 3 – 4 veya 6 ay vadeli satmaktadır.

Bu durumda para bulmak için faiz yükü altına girmektedirler. Bu nedenle, yemde olduğu gibi balık satışlarında da KDV'nin sıfırlanması sağlanarak üreticiyi rahatlatacak bir şekilde değiştirilmelidir. Bu çerçevede alabalık üretim tesislerine yönelik uygulanan KDV kaldırılması ya da oranının en azından %8'den %1'e indirilmesi, işletmelerimizi bir nebze rahatlatabilecek bir yöntem olarak önerilmektedir.

İlgili Kurum

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

ÇİĞ SÜT FİYATLARI

Fethiye-Seydikemer'de günlük 150 ton çiğ süt üretimi mevcut olup süt ve hayvancılık bölge için önemli bir gelir kaynağıdır. Çiğ Süt Fiyatları, konu ile ilgili kurum kuruluşların oluşturduğu Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenmektedir. Ancak belirlenen çiğ süt fiyatları 1 yıldır maliyetin altında kalmıştır. 1 litre için 2,80TL belirlenen ve enflasyonu arttıracığı gerekçesiyle artışı yapılmayan çiğ süt fiyatları üretim maliyetlerinin altında kaldığı için üreticiyi zor durumda bırakmaktadır.

Çözüm Önerisi

Çiğ süt taban fiyatının baskılanmaması ve yem/süt paritesinin bire bir buçuk olacak şekilde düzenlenmesi hayvancılık sektörünün sürdürülebilirliği açısından önem arz etmektedir.

İlgili Kurum

Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Ulusal Süt Konseyi

TARIMSAL TEŞVİKLERİN ÜRETİM BAZLI YAPILMASI

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çiftçilere verilen tarıma yönelik teşvik ve destekler tarım sektörünü korumak için önemli oranda 'alan bazlı' yapılmakta ve ürünler için dekar başına belirli oranlarda ödemeler yapılmaktadır. Ancak alan bazlı destek uygulamaları üreticinin ürün verimliliğini göz önüne almamakta, yalnızca arazi ölçülerine göre uygulanmakta ve arazisi olan destek almakta ama ekip biçtiği değerlendirilmemektedir. Üreticilerin ürünler üzerinden destek alma talepleri üretim ve verim artışına etki edecektir.

Çözüm Önerisi

Dane zeytin, dane mısır, yağlı bitkiler, buğday, arpa, çavdar, yulaf vs. gibi ürünlerde olduğu gibi mazot, gübre, ilaç vb.tüm tarımsal desteklerin üretimle ilişkilendirilerek ürün üzerinden kilogram başına verilmesi talep edilmektedir.

İlgili Kurum

Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

PASPATURUN MİNİBÜS GÜZERGAHLARINA DAHİL EDİLMESİ

Odamıza yıllardan bu yana iletilen ve talep edilen konuların başında özellikle Ölüdeniz istikametinden gelen dolmuşların şehir içine girmesi hususu gelmektedir. Başta yaz turizm sezonu olmak üzere Fethiye ilçemizde, çok sayıda yerli ve yabancı misafirimiz **Muğla Büyükşehir Belediyesi denetimindeki dolmuşları** kullanmaktadır. Bölgemizin en önemli turistik çekim merkezi olan Ölüdeniz'e giden ve Ölüdeniz'den gelen misafirlerimiz söz konusu dolmuşlar ile ulaşımını sağlamaktadırlar. Hali hazırda Fethiye-Ölüdeniz dolmuşları Dolmuş Garajı(Eski Belediye Garajı)'ndan kalkmakta, Atatürk Caddesi'ne bağlanmakta ve Gaffar Okan Caddesi'nden dönerek Ölüdeniz'e doğru devam etmektedir. Dönüş güzergahında da Atatürk Caddesi'nden gelen dolmuşlar Gaffar Okan Caddesi'ne dönmekte ve Dolmuş Garajına yönelmektedir.

Gerek şehrimize gelen konuklar tarafından, gerekse de başta üyelerimiz olmak üzere Çarşı ve Paspatur esnafı tarafından birçok kez ifade edildiği üzere **Ölüdeniz dolmuşlarının kalkış durağı şehrimize gelen konuklarca bulunamadığı gibi**, Ölüdeniz istikametinden Fethiye Şehir Merkezine gelen misafirlerimiz Gaffar Okan Caddesi noktasında kaldığından şehrin içine, **Paspatur mevkiine, İskeleye ilerleme noktasında sorun yaşamaktadırlar**. Gaffar Okan Caddesindeki hali hazırdaki kalkış durağı Çarşı merkezine, Paspatur Mevkiine, İskeleye ve Karagözler tarafına oldukça uzak kalmaktadır. Turistler, çoğu zaman Paspatur Çarşısı, şehir merkezi ve İskeleyi görememekte ve Ölüdeniz'i ziyaret eden turistlerin canlılığı Fethiye Merkezine yansımamaktadır.

Çözüm Önerisi

Bu kapsamda, söz konusu sorunun bertarafı için mevcut güzergahın revizesine ihtiyaç olduğu Odamızca ve paydaşlarımızca değerlendirilmektedir. Bu noktada önerimiz, Dolmuş Garajından hareket eden dolmuşların Atatürk Caddesi'ni takip ederek, Kandönmez Kavşadı'ndan dönüş yapması ve Çarşı Caddesi'ni takip edip Ölüdeniz istikametine devam etmesidir. Aynı şekilde Ölüdeniz istikametinden dönen dolmuşların da Atatürk Caddesi'ni takip ederek, Kandönmez Kavşadı'ndan dönüş yapması ve Çarşı Caddesi'ni takip ederek Dolmuş Garajına varması şeklindedir. Söz konusu önerinin hayata geçmesi noktasında bölgede yaşanabilecek trafik sıkışıklılığının önlenmesi için Kandönmez Kavşadı'ndan itibaren Paspatur Çarşısı sonuna kadar olan(100 m) bölümde araç park yasağı oluşturularak, dolmuş durağı oluşturulması bölgedeki durak ihtiyacını da karşılamış olacaktır. Bu sayede, Ölüdeniz'e gidecek ve Ölüdeniz'den dönecek olan **misafirlerimiz Atatürk Caddesi ve Çarşı Caddesi boyunca dolmuşlardan faydalanabileceklerdir**.

İlgili Kurum

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

97. SOKAKTA ÇEVRE DÜZENLEMESİ YAPILMASI

Fethiye çarşısı, işletme çeşitliliği ve zenginliği ile hem yerli halkın ihtiyaçlarının giderilmesi hem de yerli/ yabancı misafirlerimizin ihtiyaçlarını alırken keyifli vakit geçirebilmelerine imkân sağlamaktadır. Fethiye çarşısı sokaklarının ve caddelerinin gün geçtikçe **yenilenmesi ve çehresinin değişmesi** gerekliliği başta işletmeler olmak üzere halkımızın da beklentisidir.

Fethiye / Seydikemer Sorunları ve Talepleri

Bu kapsamda birçok üye işletmemizin faaliyet gösterdiği Fethiye Merkez Camii'nin arkasında kalan Cumhuriyet Mahallesi 97. Sokak bölgesi, yapı itibariyle atıl hale gelmeye başlamış ve modern bir turizm şehri olan bölgemize yakışmamaktadır. Söz konusu husus hem gelen yerli-yabancı misafirlerce, hem yerel halk tarafından, hem de **Cumhuriyet Mahallesi 97. Sokakta** faaliyet gösteren işletmeler tarafından haklı olarak müteaddit defalar dile getirilmektedir.

Çözüm Önerisi

97. Sokakta yer alan merkez dolmuş durakları ve Fethiye Gazi İlkokulu'nun çevresinin bakımsız kalması, sokağın duruşunu etkilemektedir. Dolmuş duraklarından çarşı içine ve Paspatura bağlantıyı sağlayan **97. Sokak için çevre düzenlemeleri yapılması gerektiği aşikârdır**. Son yıllarda ilçe belediyemizin yaptığı çalışmalar ile bölge/ sokak olarak yenileme çalışmaları yürütülmektedir. Fethiye Gazi İlkokulu'nun çevre duvarında yapılacak bir düzenlemenin bile sokağın çehresini değiştirebileceği göz önüne alınarak, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliğinde bu hususta bir çalışma yapılması büyük önem arz etmektedir

İlgili Kurum

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi

MERKEZ CAMİ ARKASINDAKİ DURAKTA ÇALIŞMA YAPILMASI

Şehir içinde Merkez Cami arkasında bulunan merkez minibüs durağı, konumu itibariyle yürüme mesafesiyle direkt Fethiye çarşı içine ulaşımı mümkün kılması ve 97. Sokak üzerinden Paspatur çarşısına bağlaması sebebiyle önem arz etmektedir. Ancak ne yazık ki Fethiye Balık Pazarı ve Paspatur Çarşısına direkt açılan merkez durağı hem görünüş itibariyle bölgemizi ziyaret eden ve toplu taşıma aracı kullanan turistler için hem de yerel halkın kullanımı için uygun ve kullanışlı gözükmemektedir. Dar bir alanda birçok insanın toplu taşıma araçlarını kullanması, araçlara iniş/biniş faaliyetinde bulunması, koronavirüs pandemisi dolayısıyla da risk oluşturmaktadır.

Çözüm Önerisi

Minibüsçü esnaflarımızın çalışma koşulları, hayat koşulları, ekonomik koşulları, onların sosyal ve psikolojik koşullarının iyi olması vatandaşa da iyi hizmet etmenin gerekçesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanında, bekleme yerleri özellikle yaşlılar için daha ergonomik hale getirilebilmelidir. Bunun için merkez minibüs durağında yeni düzenlemeler yapılmalı, insanların yararlanabileceği şekilde ve uygunlukta oturma yerleri eklenmeli; çatı, tuğla, boya, badana, yağmur olukları, panjurlar, kapı giriş ve doğramaları ile ilgili genel anlamda bir çalışma yapılarak Fethiye'ye yakışır şekilde güncellenmelidir.

İlgili Kurum

Muğla Büyükşehir Belediyesi